

Stichting primair onderwijs Leudal en Thornerkwartier
Heythuysen

JAARVERSLAG 2016

SPOLT
In de Neerakker 2
6093 JE Heythuysen

INHOUDSOPGAVE

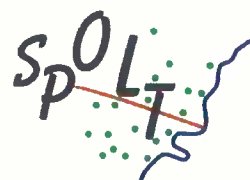
A	BESTUURSVERSLAG	PAGINA
	Bestuursverslag	1
	Financiële positie	47
	Resultaat	48
	Kengetallen	49
B	JAARREKENING	
B1	Grondslagen voor de jaarrekening	50
B2	Balans per 31 december 2016	53
B3	Staat van baten en lasten 2016	55
B4	Kasstroomoverzicht 2016	56
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	
1.2	Materiële vaste activa	57
1.3	Financiële vaste activa	58
1.5	Vorderingen	58
1.7	Liquide middelen	58
2.1	Eigen vermogen	59
2.2	Voorzieningen	59
2.4	Kortlopende schulden	60
	Model G: doelsubsidies OCW	61
B6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	62
B7	Overzicht verbonden partijen	63
B8	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	64
3.2	Overige overheidsbijdragen	64
3.5	Overige baten	64
4.1	Personele lasten	65
4.2	Afschrijvingslasten	65
4.3	Huisvestingslasten	66
4.4	Overige instellingslasten	66
4.4	Leermiddelen	66
5	Financiële baten en lasten	67
	WNT	68
	Gebeurtenissen na balansdatum	69
C	OVERIGE GEGEVENS	
C1	Controleverklaring	70
C2	(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	74
	BIJLAGE(N)	
D1	Gegevens over de rechtspersoon	75

STICHTING PRIMAIR ONDERWIJS
LEUDAL EN THORNERKWARTIER

Rapport inzake het
jaarverslag 2016

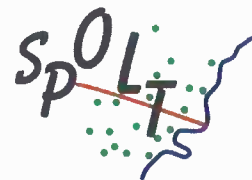

SPOLT
In de Neerakker 2
6093 JE Heythuysen
T: 0475 550449
F: bestuursbureau@SPOLT.nl

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	5
SAMENVATTING	6
Jaarverslag 2016 Raad van Toezicht SPOLT.....	8
HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE.....	13
1.1 SPOLT in het kort	13
1.2 Toezicht en Bestuur.....	13
1.3 Missie en Visie.....	15
1.4 Beleid.....	15
1.5 Strategische partners.....	16
1.6 Toekomst scholen SPOLT.....	16
1.5 Wet Medezeggenschap Scholen (WMS).....	17
HOOFDSTUK 2: PERSONEEL.....	19
2.1 Organisatieontwikkeling.....	19
2.2 Functiemix	19
2.3 Aantal FTE.....	19
2.4 Vervangerspool	20
2.5 Leeftijdsopbouw.....	20
2.6 Einde dienstverband	21
2.7 Ziekteverzuim	21
2.8 Klachtenregeling: Vertrouwenspersonen en vertrouwensleraren	23
HOOFDSTUK 3: ONDERWIJS EN LEREN	23
3.1 Kwaliteitsbeleid.....	23
3.2 Onderwijsontwikkeling en Scholing	23
3.3 Opleiden in school (OIS).....	24
3.4 Passend Onderwijs.....	24
3.5 Onderwijs en ICT	25
3.6 Onderwijsleerpakket: methodieken.....	25
HOOFDSTUK 4: MATERIEEL	27
4.1 Gebouwafhankelijke kosten.....	27
4.2 Huisvesting	27
HOOFDSTUK 5: FINANCIËEL BELEID	28
5.1 Landelijke ontwikkelingen in het primair onderwijs bij besturen met 11-20 scholen	28
5.2 Kengetallen SPOLT.....	29
5.3 Eigen vermogen	33
5.4 Voorzieningen.....	33
5.5 Gang van zaken gedurende het verslagjaar 2016	34
5.6 Beleggings- en financieringsbeleid (Treasury statuut).....	40
JAARREKENING 2016	42
Financiële positie.....	
Resultaat	
Kengetallen	

B1	Grondslagen.....
B2	Balans per 31 december 2016.....
B3	Staat van baten en lasten 2016.....
B4	Kasstroomoverzicht 2016
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31-12-2016
	Model G: geoordeelde doelsubsidies OCW.....
B6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....
B7	Overzicht verbonden partijen.....
B8	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2016.....
C1	Controleverklaring.....
C2	(Voorstel) bestemming van het resultaat baten en lasten.....
C3	Gebeurtenissen na balansdatum.....
D1	Gegevens Rechtspersoon.....

Het jaarverslag 2016 is vastgesteld door het College van Bestuur SPOLT op 16 mei 2017.

WAS GETEKEND

A.J.M. Gubbels,
College van Bestuur

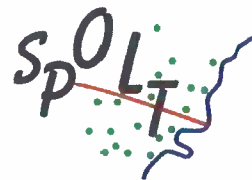
Het jaarverslag 2016 is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 8 juni 2017.

WAS GETEKEND

Drs. W.P.J van Eijk
Voorzitter Raad van Toezicht

WAS GETEKEND

Mr. R.J.A. heer R. Ververs
Vicevoorzitter Raad van Toezicht

VOORWOORD

Met dit jaarverslag legt het College van Bestuur verantwoording af aan de Raad van Toezicht, de medewerkers, de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en andere belanghebbenden over de behaalde resultaten in het jaar 2016.

Het spreekt voor zich dat het verslag uitgebreid onderwerp van gesprek is met de Raad van Toezicht. Daarnaast wordt dit jaarverslag op de website van SPOLT geplaatst.

Dit jaarverslag informeert u over het algemene beleid van SPOLT.

De activiteiten die in 2016 zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs te borgen en waar mogelijk te verbeteren zijn hierin opgenomen. De bereikte doelen zijn opgenomen.

Het strategisch beleidsplan 2015-2019 is leidend voor de te verwezenlijken doelen.

Uitdrukkelijk wordt aandacht besteed aan "sturen op kwaliteit" door het management. Het bestuursbureau faciliteert en ondersteunt het management en de scholen daarbij. Hierdoor kunnen individuele scholen en clusters van scholen zich zoveel mogelijk aan hun onderwijskundig beleid en lokale signatuur wijden.

De kernwaarden: inspireren – verbinden – ondernemen staan borg voor onze ontwikkeling..

De zorg voor krimpende leerlingaantallen en het daardoor wegvallen van partners in de scholen blijft de komende jaren een aandachtspunt. Er zijn voldoende financiële buffers om in te spelen op deze ontwikkelingen.

We kunnen de toekomst opgewekt tegemoet zien.

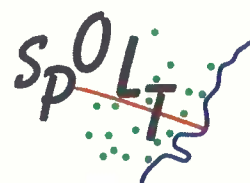
Ten behoeve van een kwalitatief bestendige organisatie wordt over de toekomst van onze scholen nagedacht.

Er zijn voldoende mogelijkheden voor onze scholen om zich te profileren en nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Wij wensen u veel leesplezier met dit jaarverslag.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.J.M. Gubbels'.

A.J.M. Gubbels
College van Bestuur

SAMENVATTING

	Doelstelling	Realisatie
H 1	Organisatie	
1	Kwaliteitszorg	Verbeteren van analyse kengetallen t.b.v. sturen op kwaliteit; uitgevoerd in managementrapportages.
2	Eenheid in missie, visie en kernwaarden	Herkenbaarheid SPOLT logo op alle scholen; uitstraling SPOLT-bureau geoptimaliseerd; eenheid in sites scholen gerealiseerd.
3	Organisatiestructuur: Toekomst scholen; clustering en management	in 2016 nieuwe directeur benoemd voor de Zjwiel Roggel met het oog op clustering Roggel-Neer. Eerste aanzet naar clustering kleine scholen en voortbestaan SBO.
4	Digitalisering	Uitbreiding wireless netwerk; bandbreedte vergroten; vervanging hardware.
3	Actualisering beleidsplan "Veilige school"	Veiligheidsplan SPOLT is geactualiseerd. Voorjaar 2017 door GMR goedgekeurd.

	Doelstelling	Realisatie
H 2	Personeel	
1	Professionalisering E-learning leerkrachten	Leerkrachten hebben 10 modules kunnen volgen.
2	Aanbieden cursus mindfulness	Geen nieuwe deelnemers
3	cao PO	Cao overlegmodel met taakbeleid wordt toegepast; WWZ is ingevoerd en vervangingspool ingericht.
4	Functiemix: aanbieden nieuw profiel	Cursus Rekenen is afgesloten. Cursus Taalspecialist is gestart met 22 deelnemers.
5	Startende leerkrachten	2 leerkrachten(minder dan 3 jaar werkzaam in onderwijs) doen mee aan het Doorbraakproject; 2 leerkrachten nemen voor 2 ^e jaar deel. Coaching voor startende leerkrachten is opgezet: Begeleiding van startbekwaam naar basisbekwaam.
6	Ziekteverzuim terugdringen van 9% naar 5%. ERD is voorbereid en gaat in per 1-1-2017	Daling is ingezet; ziekteverzuim is nu ca. 5%

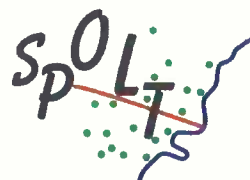
	Doelstelling	Realisatie
H 3	Onderwijs en leren	
1	Eindopbrengsten zijn hoger of gelijk aan de resultaten referentiegroep	3 scholen scoren onder de ondergrens; 11 scholen scoren gelijk of hoger.
2	Scholen voldoen aan de eisen van de wet op onderwijstoezicht	Alle scholen kregen in 2016 het basisarrangement
3	W&T beleidsplan	Scholingsbijeenkomsten t.b.v. integratie techniek in rekenen, taal en wereldoriëntatie ; 11 scholen "geadopteerd" door bedrijven
4	Cultuureducatie	ICCers hebben samen met de directie hun visie geïmplementeerd in schoolcurriculum en daarop activiteiten geënt.
5	ICT	Inzet "Snappet" uitgebreid van 2 naar 10 scholen. Scholingsprogramma's in digitaal onderwijs zijn gerealiseerd.

	Doelstelling	Realisatie
H 4	Huisvesting / Materieel	
1	Inzicht in gebouwelijke situatie scholen SPOLT	Meerjarenonderhoudsplannen zijn geactualiseerd. De stafmedewerker onderhoudsbeheer zorgt voor jaarlijkse uitvoering onderhoud scholen. Facilitair beheer wordt door dezelfde medewerker aangestuurd.
2	Energie verduurzamen en besparen	Zonnepanelen op de twee scholen monitoren; in 2016 geen uitbreiding van zonnepanelen, vanwege tegenvallende subsidie-mogelijkheden. Wel led-verlichting toegepast in enkele scholen.
3	Uitbreiding partners in scholen	Overleg met gemeente heeft gezorgd voor behoud partners in scholen; uitbreiding <u>niet</u> mogelijk geacht.

	Doelstelling	Realisatie
H 5	Financieel Beleid	
1	Personele uitgaven beperken c.q. verlagen in trend met leerlingendaling. Begroting niet overschrijden	Positief exploitatieresultaat door extra rijksinkomsten. Door uitstroom personeel en inrichten van de vervangerspools zijn 12 jonge leerkrachten aangenomen.
2	Beleggingen; resultaat: ca. € 55.000,-	2016 was een redelijk jaar voor obligaties. Doelstelling niet gehaald; rente is beduidend gezakt.

	Doelstelling	Realisatie
H 6	Toekomstige ontwikkelingen / continuïteitsparagraaf	
1	Een doorkijk naar 2017 en volgende jaren laat zien, dat de komende jaren uitgaven moeten worden aangepast aan de teruglopende inkomsten. Er is voldoende financiële buffer om te kunnen werken met een niet sluitende begroting. Dit kan aan de orde zijn, omdat anders de kwaliteit in het geding komt. De Risico en Vermogensanalyse is in 2016 geactualiseerd. Ook de meerjarenbegroting is aangepast in 2016.	

Jaarverslag 2016 Raad van Toezicht SPOLT

De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier (SPOLT) functioneert binnen de voor de stichting geldende statuten en reglementen.

De RvT heeft tot taak om vanuit een maatschappelijke verantwoordelijkheid toe te zien op de strategie en het beleid van het College van Bestuur (CvB) en de algemene gang van zaken binnen de stichting.

De RvT adviseert (gevraagd en ongevraagd) het CvB, fungeert als klankbord en vervult de werkgeversrol voor het CvB. Bij de vervulling van hun taak richten de toezichthouders zich naar het belang van de organisatie.

Buiten deze reguliere taken heeft het jaar 2016 voor de RvT in het teken gestaan van het door ontwikkelen van haar rol als sparringpartner voor het CvB en de directeuren, het werven van twee nieuwe leden van de RvT alsmede het opzetten van de procedure voor het werven van de nieuwe voorzitter CvB.

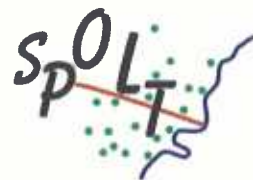
Samenstelling Raad van Toezicht en rooster van aftreden

De RvT bestond op 1 januari 2016 uit vijf personen. Binnen de RvT zijn alle relevante kennisvelden, deskundigheden en relevante externe netwerken vertegenwoordigd. Elk lid is een generalist die tevens een bepaald specialisme meebrengt.

In verband met het aftreden als voorzitter per 1 januari 2016 en als lid per 18 mei 2016 van Mw. Ir. O.C.J. (Odilia) Rens, alsmede het aftreden per 1 januari 2017 als vicevoorzitter en als lid van Mw. drs. C.I.H.M. (Riny) Meijers, heeft de RvT begin 2016 via een sollicitatieprocedure twee nieuwe leden geworven. Als gevolg daarvan bestond de RvT in de tweede helft van 2016 (tijdelijk) uit zes personen. Per 1 januari 2017 zal de RvT wederom uit vijf personen bestaan.

De samenstelling van de RvT alsmede het rooster van aftreden is weergegeven in onderstaand overzicht:

	Functie	Functies en nevenfuncties
Mw. Drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk-Nagel 14-02-1973	Voorzitter per 01-01-2016	Fiscaal Econoom; Directeur/Eigenaar BRISC Tax & Governance BV; Fiscaal Adviseur Technische Universiteit Eindhoven; Raadslid Gemeente Weert; lid RvT stichting Mozon
Dhr. Mr. R.J.A. (Remco) Ververs 07-12-1978	Vice-voorzitter per 01-01-2016	Consultant inkoop en aanbesteding en aanbestedingsjurist Aeves Benefit
Mw. Drs. C.J.C.M. (Ineke) Grooten 08-09-1947	Lid	Orthopedagoog-OG/GZ-psycholoog. Praktijkopleider en supervisor OG
Mw. Drs. M.J.B. (Marianne) Steenmetz 29-04-1969	Lid	Bestuurskundige; Beleidsmedewerker Adelante Zorggroep
Dhr. Ir. A.H.J. (André) Colaris MSc 18-09-1971	Lid	Docent Fysicus en onderwijskundige (Vereniging OMO Tilburg); Lid Stichtingsraad Omroep Limburg, bestuurslid Nederlandse Rode Kruis, afd. Sittard e.o., bestuurslid Stichting Pastorale Dienstverlening
Mw. Drs. C.I.H.M. (Riny) Meijers 31-12-1948	Lid tot 01-01-2017	Organisatiedeskundige
Mw. Ir. O.C.J. (Odilia) Rens 24-05-1966	Lid tot 18-05-2017	Manager HRM. Voorzitter Raad van Toezicht PRISMA

Rooster van aftreden

Benoeming	1 ^{ste} termijn	2 ^{de} termijn	laatste termijn
Mw. W.P.J. van Eijk-Nagel	26-01-2015 / 26-01-2019		
Dhr. R.J.A. Ververs	21-05-2012 / 21-05-2016	21-05-2016 / 21-05-2020	
Mw. C.J.C.M. Grooten	01-08-2008 / 01-08-2012	01-08-2012 / 01-08-2016	01-08-2016 / 01-08-2020
Mw. M.J.B. Steenmetz	01-06-2016 / 01-06-2020		
Dhr. A.H.J. Colaris	01-06-2016 / 01-06-2020		
Mw. O.C.J. Rens	18-05-2004 / 18-05-2008	18-05-2008 / 18-05-2012	Afgetreden 18-05-2016
Mw. C.I.H.M. Meijers	22-01-2007 / 22-01-2011	22-01-2011 / 22-01-2015	Afgetreden 01-01-2017

Toelichting vacatures:

Door het vertrek van mevrouw Rens per mei 2016 en mevrouw Meijers per 31 december 2016 ontstonden twee vacatures in de RvT. Vanuit doelmatigheidsoverwegingen is besloten tot gelijktijdige werving van twee nieuwe leden over te gaan en daartoe is in januari 2016 de procedure gestart middels het plaatsen van een advertentie in Dagblad de Limburger en op de website van SPOLT. Deze procedure is volledig in eigen beheer uitgevoerd, waarbij zowel GMR als CvB zijn betrokken. Gezocht is naar kandidaten met specifieke ervaring en competenties op het gebied van (primair) onderwijs en human resource management, bij voorkeur woonachtig in de regio.

De vacature heeft vijftien schriftelijke reacties opgeleverd, waarna gesproken is met vijf kandidaten. Hieruit zijn twee geschikte kandidaten geselecteerd. In de vergadering van 3 maart 2016 zijn mw. M.J.B. Steenmetz en dhr A.H.J. Colaris als toehoorder aanwezig geweest en vervolgens zijn zij beiden benoemd per 1 juni 2016.

Werkzaamheden Raad van Toezicht

Binnen de RvT zijn een aantal commissies actief:

1	Remuneratie	W. van Eijk en R. Ververs
2	Finance & Treasury (B&F)	W. van Eijk en R. Ververs. Verder bestaat deze commissie uit het College van Bestuur en de externe adviseurs / vermogensbeheerder.
3	Selectiecommissie CvB	W. van Eijk en M. Steenmetz
4	Onderwijs	A.Colaris en I.Grooten
5	Levensbeschouwelijke aspecten	A.Colaris
6	Goed Bestuur	I.Grooten, R.Meijers, M. Steenmetz

Bijeenkomsten

De RvT en het CvB vergaderden in 2016 vier maal in gezamenlijkheid. Deze vergadercyclus (doorgaans vier à vijf maal per jaar) van de RvT wordt in grote lijnen bepaald door de begroting, tussentijdse financiële rapportages, financiële jaarrekening en het bestuursverslag.

De vergaderingen werden voorbereid in een agenda-overleg door de voorzitter en vice-voorzitter van de RvT met het CvB, waarbij ook gelegenheid was om algemene beleidsaangelegenheden en ad hoc vraagstukken aan de orde te stellen, ieder binnen de eigen verantwoordelijkheid.

Net als in voorgaande jaren vond ook dit jaar één van deze vergaderingen plaats op een SPOLT-school (basis-school De Schakel, Ittervoort), waarbij mevrouw P. van Ratingen (clusterdirecteur) de RvT rondleidde en informeerde over de werkwijze op haar school.

Aansluitend vond een reguliere RvT-CvB vergadering plaats. In 2016 was dat basisschool de Schakel in Ittervoort.

Een afvaardiging van de RvT bezocht daarnaast tweemaal de GMR. Daarbij is gesproken over actuele ontwikkelingen, waaronder de nieuwe cao en het ICT-beleid. Ook is gesproken over de inzichten van de gesprekspartners over eventuele toekomstige fusies, politieke verhoudingen in de regio en hun gevolgen en het bewaken van de eigen identiteit van de scholen binnen SPOLT. Deze vergaderingen verliepen in openheid en met respect voor eenieders rol.

In het kader van het vaststellen van de profielschets voor een nieuwe bestuurder heeft daarnaast een overleg plaatsgevonden tussen RvT en het Directeurenoverleg (DO). Gezien de constructieve wijze van overleg is besloten voortaan minimaal eenmaal per jaar een thema-overleg te houden met RvT en het DO.

Daarnaast zijn meerdere overleggen gehouden met de voltallige RvT dan wel een selectie van leden in het kader van de wervingsprocedure voor twee nieuwe leden en de voorbereiding voor de wervingsprocedure voor een nieuwe bestuurder.

Onder andere vanwege de drukke vergaderagenda heeft dit jaar geen zelfevaluatie plaatsgevonden. Wel werd na vergaderingen kort stilgestaan bij het verloop van de vergaderingen en de samenwerking tussen RvT onderling en RvT-CvB. Dit is ook besproken met het CvB tijdens het jaarlijkse functioneringsgesprek.

De extra aandachtspunten voor 2016 waren met name de volgende:

- het op zorgvuldige wijze komen tot een vastgestelde en breed binnen SPOLT gedragen procedure en profielschets voor de nieuwe bestuurder, resulterende in het publiceren van de vacature eind 2016;
- het (verder) invulling geven aan de rol van "sparring partner";
- het in kaart brengen van stakeholders en het structureren van de eigen informatievergaring;
- meer betrokkenheid bij de ontwikkelingen binnen de organisatie en kwaliteit van onderwijs en personeel.

Overleg RvT – CvB

In de vier vergaderingen met het CvB worden tactische en strategische aangelegenheden aangaande de stichting besproken. De volgende onderwerpen stonden in 2016 regelmatig op de agenda:

- financiële situatie;
- personele ontwikkelingen, waaronder ziekteverzuim;
- onderwijskwaliteit en bevindingen inspectie;
- voortgang organisatiestructuur;
- sturen op kwaliteit van onderwijs en kwaliteit van medewerkers en directeuren;
- ICT;
- benoemingen binnen de directie van SPOLT.

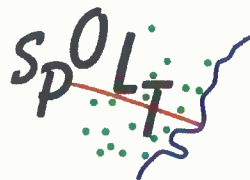
Ziekteverzuim

De afgelopen jaren is het ziekteverzuim herhaaldelijk onderwerp van gesprek geweest tussen RvT en CvB. Onder andere door versterkte aandacht vanuit het CvB en de directeuren lijkt het ziekteverzuim langzaam te dalen. Op basis van een zorgvuldige analyse door het CvB heeft de RvT ingestemd met de keuze voor het Eigen Risicodragerschap per 01-01-2017.

Risico-analyse

In 2016 is het CvB gestart met het opstellen van een risico-analyse, waarin onderdelen zijn opgenomen die in de uitvoering van het Strategisch Beleid 2016-2015-2019 als risicovol kunnen worden aangemerkt. Besloten is, dat deze risico-analyse vanaf 2016 integraal deel uitmaakt van de P&C cyclus.

In oktober is de actualisatie van de risicoanalyse besproken met het CvB en door de RvT goedgekeurd.

Financiën

In december 2015 zijn het jaarplan en de begroting 2016 kritisch besproken. Na een uitgebreide toelichting door het CvB heeft de RvT de begroting en het jaarplan 2016 goedgekeurd.

In juni heeft de RvT goedkeuring verleend aan de jaarrekening 2015. Alvorens deze goedkeuring te verlenen heeft de RvT zich door de accountant laten informeren over zijn bevindingen. De accountant heeft toelichting gegeven op de:

- samenvatting bevindingen;
- opdracht 2015;
- administratieve organisatie en interne beheersing;
- jaarverslaggeving 2015 bestaande uit jaarrekening en jaarverslag;
- overige aandachtspunten.

De accountantscontrole heeft geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2015. Tevens heeft de accountant de RvT geïnformeerd over de toenemende aandacht voor het proces rondom aanbevelingen. Daarnaast is geadviseerd de nieuwe privacy wetgeving per 1 januari 2016 procedureel te regelen. De accountant heeft aangegeven dat het resultaat 2015 fors hoger is dan het begrote resultaat 2015. De oorzaken hiervan zijn verklaarbaar en SPOLT heeft haar organisatie in de grip. De accountant lichtte verder toe, dat ondanks de krimp de toekomstige financiële situatie van SPOLT gezond blijft.

Na een uitvoerige toelichting door het CvB en beantwoording van de vragen van de RvT inzake het bestuursverslag 2015 heeft de RvT het jaarverslag 2015 goedgekeurd en het CvB gecompimenteerd met het jaarverslag 2015.

In oktober is de halfjaar analyse van de begroting 2016 besproken. Door terughoudende begroting en hogere inkomsten van het Rijk valt het resultaat waarschijnlijk positiever uit dan begroot. De RvT is akkoord gegaan met de halfjaar analyse 2016.

In december is de begroting en het jaarplan 2017 besproken. De meerjarenbegroting geeft een aanmerkelijk beter beeld dan afgelopen jaren en de gedurende de periode 2018-2023 te verwachten negatieve resultaten lijken goed te kunnen worden opgevangen uit de reserves. De begroting en jaarplan 2017 worden door de RvT goedgekeurd.

In 2016 is voorts het beleggings- en financieringsstatuut aangepast en vastgesteld, onder andere vanwege nieuwe landelijke wetgeving. In het statuut is opgenomen dat het iedere drie jaar wordt geëvalueerd. In 2016 was het rendement op de beleggingen ca. € 60.000,- en, mede gezien de toekomstig te verwachten bedrijfsresultaten, is door de B&F-commissie besloten een gedeelte van de beleggingsportefeuille gaandeweg af te bouwen.

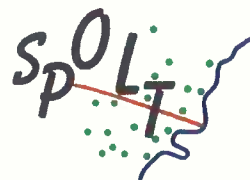
Kwaliteit van onderwijs

De RvT heeft zich in 2015, mede naar aanleiding van de zelfevaluatie, uitgesproken meer aandacht te besteden aan het toezicht op de kwaliteit van onderwijs. Hiertoe is een commissie onderwijs binnen de RvT gestart. Deze commissie heeft in 2016 een oriëntatie uitgevoerd, onder andere gebaseerd op een gesprek met het CvB, over hoe toezicht op de onderwijskwaliteit ingevuld kan worden. Hiertoe is door de commissie een korte notitie opgesteld. In 2017 zal hier verder op doorgepakt worden.

Onderdeel van het toezicht op kwaliteit is in elk geval het uitvoeren van schoolbezoeken door een lid van de RvT tijdens de openingstijden van de school. Hiermee is in 2015 reeds positief ervaring opgedaan en de RvT wil dit in de toekomst regelmatig doen. In juni 2016 is een bezoek gebracht aan basisschool de Zjwiek in Roggel.

Werkgeversrol

Op 25 november is met de bestuurder A. Gubbels het jaarlijks functioneringsgesprek gehouden. Gezien de voorziene pensionering in 2018 en de eind 2016/begin 2017 te starten werving van een nieuwe bestuurder is vooral

gesproken over dit onderwerp en de rol van de bestuurder hierin. Kort is teruggeblift op de samenwerking in 2016 en deze is zowel vanuit RvT als vanuit CvB als positief ervaren. Er was sprake van openheid en constructieve overleggen en samenwerking.

Honorering en deskundigheidsbevordering

De vergoeding van de Raad is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2014. In dat besluit is opgenomen, dat de honorering in 2016 opnieuw herijkt zou worden. Van belang daarbij was, dat in 2015 de WNT-2 van kracht is geworden. Deze WNT-2 maximaliseert de honorering van raden van toezicht.

De herijking in januari 2016 heeft geleid tot een aanpassing van de vergoeding voor de RvT van SPOLT op basis van de notitie "Remuneratie RvT SPOLT 2016".

Per 1 januari 2016 zijn de volgende bedragen vastgesteld:

Lid	€ 3.276,- excl. BTW
Vice-Voorzitter	€ 4.095,- excl. BTW
Voorzitter	€ 4.914,- excl. BTW

De bedragen zijn inclusief deelname aan commissies en exclusief reiskosten.

Nieuw vanaf 2016 is ook, dat deze reiskostenvergoeding (€ 0,19 per kilometer) vanwege de voorkeur voor leden met een binding met de regio waarbinnen SPOLT actief is, voortaan gelimiteerd is tot een afstand van 50 km enkele reis, gemeten vanaf het bestuurskantoor te Heythuysen.

Bovenstaande bedragen betekenen dat de RvT van SPOLT een vergoeding ontvangt die ca. 38% bedraagt van het wettelijk maximum WNT-2.

De voltallige Raad is lid van de Landelijke Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs Instellingen (VTOI).

Mw. Van Eijk en mw. Steenmetz hebben op 8 april deelgenomen aan de jaarlijkse Dag van het Toezicht (VTOI), De heer Colaris en mw. Grooten hebben op 2 november deelgenomen aan het VTOI-congres inzake onderwijs-kwaliteit.

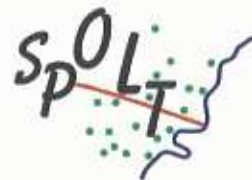
Namens de Raad van Toezicht

Mr. R.J.A. Ververs

Vice-voorzitter

Nieuwjaarsreceptie 09-01-2017

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE

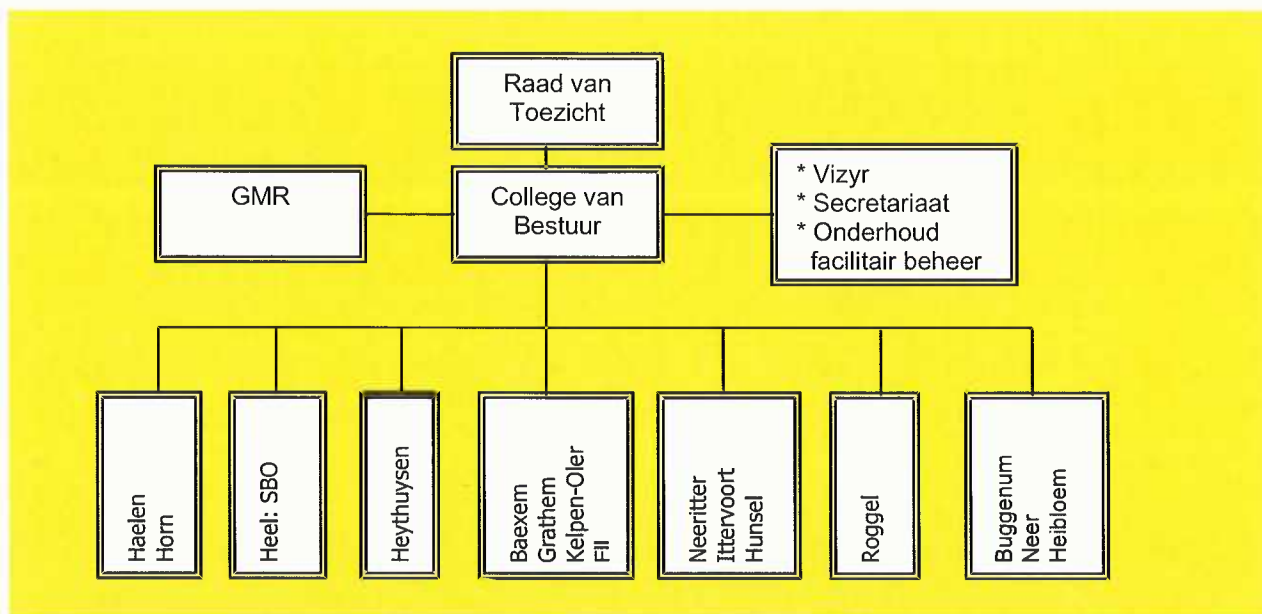
1.1 SPOLT in het kort

In Leudal en omgeving is SPOLT een organisatie voor primair onderwijs. SPOLT telt 14 basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs. De scholen variëren in omvang van ca. 60 leerlingen tot ca. 400 leerlingen. Per 1 oktober 2016 telde SPOLT ruim 2400 leerlingen.

1.2 Toezicht en Bestuur

SPOLT werkt sinds 2005 volgens de code Goed Bestuur en dus is er een scheiding tussen toezicht en bestuur. De raad van Toezicht bestaat uit 5 personen en ziet toe op de juiste uitvoering van het vastgestelde beleid. De Raad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het College van Bestuur en volgt de processen. De RvT vergadert in principe 5 keer per jaar.

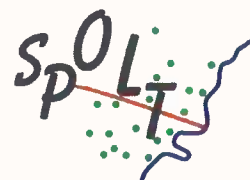
Organogram:

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor:

- Het bewaken van het doel en de grondslag van de stichting zoals verwoord in de statuten
- Werkgeversrol voor het College van Bestuur
- Het adviseren van College van Bestuur
- Goedkeuren van besluiten betreffende samenwerking, fusie en overname
- Goedkeuren van het strategisch beleid
- Goedkeuren van de begroting en jaarrekening
- Benoemen van de accountant.

Het College van Bestuur legt periodiek verantwoording af over het gevoerde beleid aan de Raad van Toezicht.

College van Bestuur

De organisatie wordt geleid door één bestuurder met een, in omvang beperkt stafbureau, dat algemene secretariaire ondersteuning en expertise op gebied van onderhoudsbeheer en facilitaire zaken biedt. De totale bezetting van het bestuursbureau bedraagt in 2016 2,6 fte.

De 7 directeuren bieden bovenscholse ondersteuning op beleidsterreinen.

Het College van Bestuur en de directeuren zijn gericht op het scheppen van voorwaarden waardoor de leerkrachten de gewenste resultaten kunnen bereiken.

Het College van Bestuur bepaalt de beleidskaders en mandateert de uitvoering aan de directeuren.

Resultaatgericht werken betekent ruimte bieden voor creativiteit en initiatieven, maar ook vooraf duidelijke doelen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastleggen

Het College van Bestuur wordt gevormd door de heer Arno Gubbels.

Hij is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen de organisatie SPOLT.

Het secretariaat wordt gevoerd door Lenie Jongen.

Onderstaand een schematisch overzicht van de budgeteenheden in 2016:

Budgeteenheid:	Scholen:	Kinderopvang in school	Bibliotheek- voorziening in school
1. Heel	1. SBO Op de tump, Heel	n.v.t.	n.v.t.
2. Heythuysen	2. De Neerakker, Heythuysen	x	x
3. Cluster Hunsel - Ittervoort- Neeritter	3. De Wegwijzer, Hunsel		
	4. De Schakel, Ittervoort	x	x
	5. St. Lambertus, Neeritter		
4. Cluster Neer – Buggenum – Heibloem	6. De Kwir, Neer	x	Op termijn (2018)
	7. Antoniusschool, Buggenum		
	8. De Heihorst, Heibloem	x	x
5. Cluster Haelen – Horn	9. De Leerlingst, Haelen	x	x
	10. De Mussenberg, Horn	x	x
6. Roggel	11. De Zjwiek, Roggel	x	x
7. Cluster Bae-GR-KO-Ell	12. Harlekijn, Baexem	x	x
	13. De Klink, Grathem	x	x
	14. St. Liduina, Kelpen-Oler	x	x
	15. De Verrekijker, Ell	x	x

1.3 Missie en Visie

Onze ambitie in onderwijs komt tot uiting in de missie: ***“Ruimte voor ieders talent”***

Wij willen een onderwijsorganisatie zijn die deze verwachting waarmaakt. Dat doen wij naar kinderen, maar ook naar onszelf. Iedereen heeft talenten.

SPOLT bestaat uit 15 authentieke scholen die een toonaangevende bijdrage willen leveren aan de talentontwikkeling van autonome en initiatiefrijke kinderen.

Het strategisch beleidsplan geeft het kader aan voor het beleid van SPOLT 2015-2019.

Het laat ruimte aan voortschrijdend inzicht. U vindt dit beleidsplan op de site van SPOLT.

Met ambitie de toekomst in

Het College van Bestuur heeft er veel vertrouwen in dat SPOLT de komende jaren verder zal groeien en zich zal ontwikkelen vanuit onze maatschappelijke opdracht. We kijken vol vertrouwen uit naar de toekomst!

“Ruimte voor ieders Talent” is een opdracht aan onszelf en alle medewerkers.

Samen met onze missie en visie maken de kernwaarden SPOLT tot een betekenisvol geheel.

- Inspireren - de bron voor talentontwikkeling
- Verbinden - de ontdektocht naar samenwerking
- Ondernemen - de houding naar optimale ontplooiingskansen

1.4 Beleid

SPOLT wordt tot 2020 geconfronteerd met een daling van het aantal leerlingen op de basisscholen in Leudal van gemiddeld 3% per jaar. Het leerlingenaantal is dalende vanaf 2011. Naar verwachting zal in 2020 het leerlingenaantal gedaald zijn naar ca. 2250 leerlingen. Daarna is de daling gemiddeld minder dan 1% per jaar en treedt er waarschijnlijk stabilisatie op.

Toekomstbestendig onderwijs realiseren is de opdracht.

In 2016 zijn we uitgegaan van onderstaande beleidsdocumenten :

- Strategisch Beleid 2015-2019
- Bijgestelde Risico- en vermogensanalyse SPOLT
- Meerjarenbegroting
- Passend Onderwijs; het Bestuursondersteuningsplan (BOP)
- Ontwikkelingsplannen van de scholen

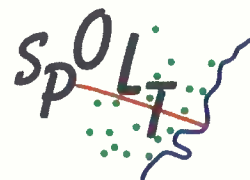
In 2016 zijn naar aanleiding van de leerlingenaantallen de toekomst van de scholen en de clusters van scholen herijkt. In 2017 zal die herijking verder vorm krijgen en worden nieuwe leerlingprognoses opgesteld.

Strategisch Beleid

Er zijn vier strategische beleidsthema's met concrete werkplannen op organisatie – en schoolniveau, te weten:

- 1) Onderwijs
- 2) Personeel en Organisatie
- 3) Financiën en Beheer
- 4) Communicatie en Profilerings

We evalueren jaarlijks de voortgang. De uitvoering van het beleid evalueren we periodiek, middels management-gesprekken aan de hand van rapportages. Waar nodig sturen we bij. Vanuit de 4 beleidsthema's is in 2016 vooral de aandacht uitgegaan naar onderstaande aspecten van de beleidsthema's.

Onderwijs: ononderbroken ontwikkeling en educatief partnerschap

- a) De kwaliteit van de basisondersteuning biedt passend onderwijs voor elk kind.
- b) De samenwerking met partners in het onderwijs garandeert de doorgaande ontwikkeling van de leerlingen.

Personeel en Organisatie : excellente medewerkers en professionele leergemeenschappen

- a) Het professioneel leiderschap is inspirerend, verbindend en ondernemend en leidt tot goed onderwijs.
- b) De duurzame inzetbaarheid (investeren in de toekomst) is het belangrijkste speerpunt in het strategisch personeelsbeleid.

Financiën en Beheer: verantwoordelijkheid en ruimte voor scholen

- a) De financiële bedrijfsvoering is gericht op een meerjarenperspectief en biedt een gezonde financiële basis.
- b) De meerjarenplannen onderhoud, OLP en financiën zijn geactualiseerd en geven een reëel beeld van de werkelijke kosten.
- c) Onderhoud en beheer van alle schoolgebouwen is bovenschools georganiseerd en gericht op duurzaamheid.

Communicatie en profilering

- a) Imago en merkuiting van SPOLT is uniform. Alle scholen hanteren eenzelfde huisstijl.
- b) Moderne media is, naast persoonlijke gesprekken, leidend in communicatie.

1.5 Strategische partners

SPOLT participeert sinds 2014 – samen met 13 overige besturen - in het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Midden-Limburg 3102 (SWV PO3102ML). Dit samenwerkingsverband voert overleg en bepaalt beleid over Passend Onderwijs. Het SWV helpt scholen hun zorg aan leerlingen vorm te geven, in en om de school. SPOLT is een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente in het lokale beleid voor primair onderwijs, waarin jeugdzorg en voor-en vroegschoolse educatie belangrijke onderwerpen zijn.

Daarnaast is SPOLT een belangrijke partner in de zogeheten Brede Scholen, waarbij diverse instellingen verenigd zijn in één gebouw. Deze samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en bibliotheek verbetert de ontwikkelingskansen van kinderen en hun ouders- op school, in het gezin en in de vrije tijd. Hierdoor levert de school een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie.

De samenwerking met verschillende partners in onze regio hebben we in 2016 volop gecontinueerd.

Te weten:

- De collega-schoolbesturen op gebied van Wetenschap & Technologie, Cultuureducatie en Opleiden in School.
- De collega-schoolbesturen in Midden-Limburg op gebied van personeelsbeleid (Wet werk en zekerheid)
- Het organiseren van een PO-tafel Midden Limburg

SPOLT is lid van de PO-Raad en aangesloten bij de Vereniging Katholiek Onderwijs (nu Verus)

Contact- en overlegmomenten zijn er ook met Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), Inspectie van het Onderwijs en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

1.6 Toekomst scholen SPOLT

Als gevolg van de demografische ontwikkelingen blijft het aantal leerlingen van SPOLT afnemen.

Toekomstige uitgaven moeten in de pas lopen met toekomstige inkomsten. Het blijven aanbieden van kwalitatief onderwijs is uitgangspunt.

In 2016 heeft het College van Bestuur samen met de directeuren een notitie opgesteld waarin herschikking van de clusters met daaraan gekoppeld de inzet van management wordt beschreven. Hierbij zijn ook de ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs van belang. De positie van de SBO school Op de tump speelt hierin een cruciale rol. Daarnaast blijven de kleine scholen een aandachtspunt. De voorstellen zullen in 2017 en volgende jaren zijn uitwerking krijgen. Toekomstbestendig onderwijs is daarbij het uitgangspunt.

school		leerlingen 1-10-2014	leerlingen 1-10-2015	leerlingen 1-10-2016	leerlingen 1-10-2017	leerlingen 1-10-2018	leerlingen 1-10-2019	leerlingen 1-10-2020
De Zjwiek	Roggel	313	292	279	277	271	277	280
Harlekijn	Baexem	192	178	168	166	155	156	159
St. Liduina	Kelpen- Oler	112	108	97	79	70	69	65
Antonius	Buggenum	65	67	72	79	82	83	78
De Kwir	Neer	293	278	267	256	241	240	224
De Wegwijzer	Hunsel	84	72	68	65	64	61	60
De Verrekijker	Ell	129	128	131	135	123	123	115
St. Lambertus	Neeritter	82	73	71	66	64	61	63
De Schakel	Ittervoort	114	110	98	91	91	94	93
De Leerlingst	Haalen	324	325	320	311	305	302	298
De Heihorst	Heibloem	67	70	67	62	59	54	55
De Mussenberg	Horn	270	264	255	245	237	235	243
De Klink	Grathem	102	93	97	95	100	101	98
De Neerakker	Heythuysen	421	406	379	362	358	368	370
SBO Op de tump	Heel	115	106	97	93	87	85	80
totaal SPOLT:		2683	2570	2466	2382	2307	2309	2281

De prognose van de teldatum 01-10-2016 ging uit van 2486 leerlingen. Uiteindelijk was de stand op de teldatum 01-10-2016: 2466 leerlingen. Dus 20 leerlingen minder.

Bij het opstellen van de jaarlijkse begroting gaan we uit van de prognoses van Pronexus. De daling is grotendeels door verhuizingen veroorzaakt. In 2017 worden nieuwe prognoses opgesteld.

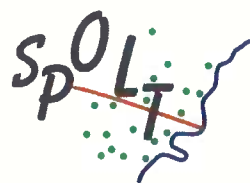
1.5 Wet Medezeggenschap Scholen (WMS)

Eind 2016 bestaat de GMR uit de volgende personen:

Namens de ouders	Namens het personeel
• De heer G. Camps / Voorzitter	• Mevrouw H. Huiberts / Secretaris
• De heer P. van Dongen	• Mevrouw A. Gijsen
• Mevrouw M. van der Steen	• Mevrouw Hermans
• Mevrouw D. Hessel-Schreurs	• De heer A. Hurxkens

Het College van Bestuur bezoekt de GMR vergaderingen op uitnodiging van de GMR.

Op verzoek van de GMR is er vooroverleg met het College van Bestuur over de agenda van de GMR-vergadering. De volgende onderwerpen zijn in 2016 ter instemming of advisering voorgelegd:

• Jaarplan / Begroting 2016 • Vakantierooster 2016-2017	• Aangaan contract Arbodienst Occure • ERD (Eigen Risico Drager) voor kosten van vervanging
• Resultaatbestemming 2015 • Bestuursformatieplan 2016-2017 • Begroting 2017	• Aannamebeleid SPOLT • Ter info: notulen functiemix • Ter info : vervangingsschema devices ICT
• Notitie toekomst scholen SPOLT • Aansluiting vervangerspool in kader van de WWZ de zgn. flexpool	• Beleidsplan: Schoolveiligheid

NB: Voor meer informatie over de GMR verwijzen wij naar de website van SPOLT: www.SPOLT.nl / tabblad GMR.

Team b.s. de Leerlingst, Haalen

HOOFDSTUK 2: PERSONEEL

2.1 Organisatieontwikkeling

in 2016 telt SPOLT 7 clusters van scholen. Door de krimp van het leerlingenaantal en de pensionering van een directeur zal op termijn herschikking plaatsvinden tot 5 of 6 clusters.

Deze handelwijze ligt in lijn met de notitie "Toekomst Scholen SPOLT", die in 2017 verder vorm krijgt.

Door een goede personeelsplanning kan het risico door de krimp adequaat in de hand worden gehouden.

SPOLT beschikt over betrouwbare cijfers met betrekking tot personeelsverloop en personeelsopbouw. Gezien het gemiddeld wat oudere personeel zal SPOLT moeten investeren in jonge medewerkers om straks voldoende personeel te hebben bij de grote uitstroom.

In 2016 is dan ook een start gemaakt met het benoemen van jonge leerkrachten.

2.2 Functiemix

SPOLT heeft op de scholen grotendeels alle LB functies ingevuld conform CAO (30%).

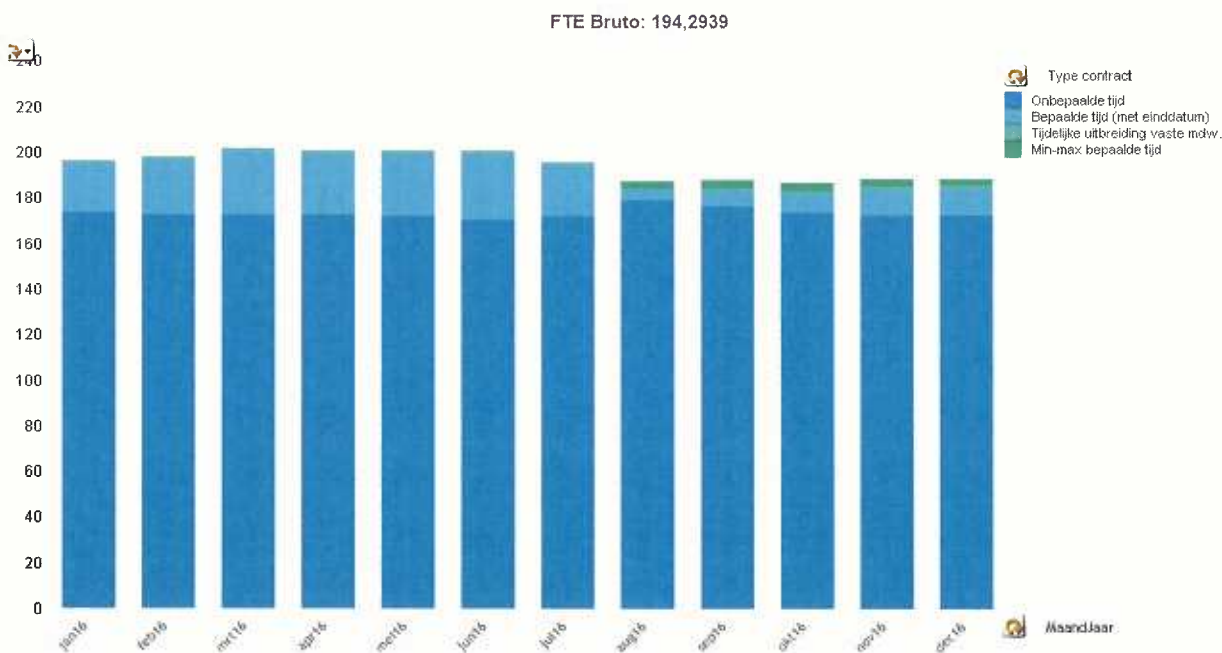
Op bestuursniveau moeten nog LB functies worden ingevuld.

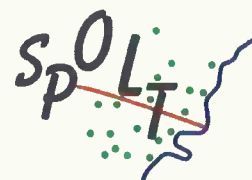
Om de instroom van leerkrachten in het LB-profiel te bevorderen en de deskundigheid te vergroten (professionaliseren) is in samenwerking met Fontys Opleidingen Speciaal Onderwijs in schooljaar 2015/2016 gestart met scholing rondom het profiel rekenen. Deze cursus werd door een 19 leerkrachten bijgewoond.

In het schooljaar 2016/2017 is gestart met scholing rondom taal, het vierde en laatste profiel.

De werkgroep functiemix hanteert het beleidsplan "Invoering functiemix" en houdt bij de uitvoering rekening met de vertaalslag van de meerwaarde van een LB-functie in de praktijk naar specifieke competenties en/of vaardigheden van leerkrachten. In 2016 is afgesproken met de GMR de LB functies op bestuursniveau in te vullen aan de hand van een kwalitatieve behoefte van de vier profielen in schooljaar 2017-2018. De vier profielen zijn: Het jonge kind, Gedrag, Rekenen en Taal. De werkgroep functiemix zal in 2017 ophouden te bestaan.

2.3 Aantal FTE

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van het gemiddeld aantal FTE's zien gedurende de laatste drie jaren.

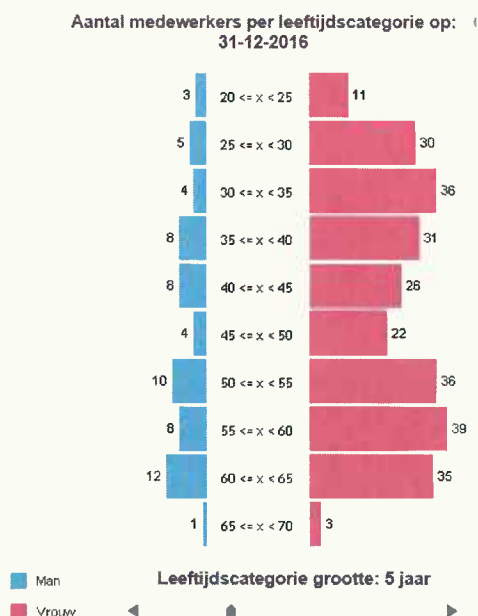
SPOLT	2016	2015	2014
Aantal medewerkers	267	269	279
Gemiddeld aantal FTE			
CvB	1,00	1,00	1,25
Directie	6,69	6,69	7,42
Teamleiders	13,95	13,95	13,35
OP	144,57	147,45	152,71
OOP	18,49	23,54	27,12
Bovenschools	<u>5,00</u>	<u>0,86</u>	<u>0,90</u>
Totaal	194,29	193,49	202,76

In 2016 heeft de dalende trend van de FTE zich voortgezet..

2.4 Vervangerspool

Als gevolg van de verplichte invoering van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) per 01-07-2016 is in augustus 2,8 Fte benoemd met een min-max contract t.b.v. vervangingen. Daarnaast is ca. 2 Fte aan vaste medewerkers benoemd in de vervangerspool.

2.5 Leeftijdsopbouw

Bovenstaande tabel geeft de leeftijdsopbouw weer per 31 december 2016.

2.6 Einde dienstverband

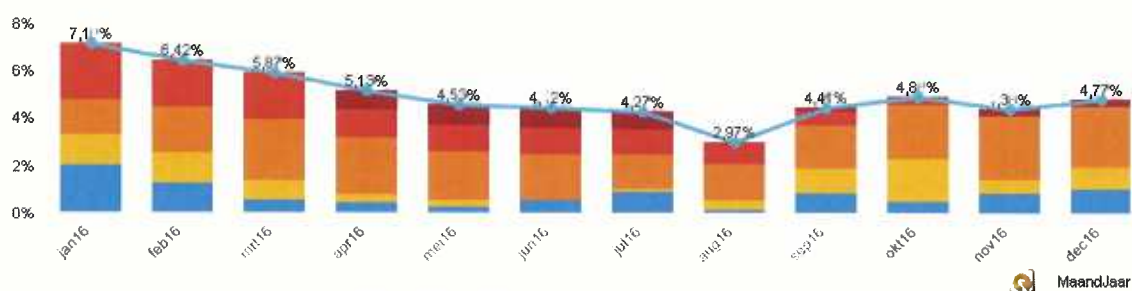
In 2016 hebben 26 medewerkers SPOLT verlaten.

- 6 medewerkers gingen met pensioen / maakten gebruik van de regeling keuzepensioenen ABP
- 6 medewerkers namen ontslag op eigen verzoek
- 1 medewerker werd arbeidsongeschikt verklaard
- 7 medewerkers zijn op basis van wederzijds goedvinden uit dienst getreden
- 5 medewerkers hadden een tijdelijk contract waarvan het benoemingstijdvak afliep
- 1 medewerker verliet op andere gronden de organisatie

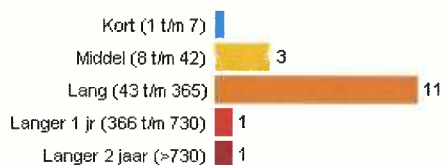
Het beleid van SPOLT is erop gericht dat het ontslag voldoet aan de criteria van het participatiefonds. Dat betekent dat de uitkeringskosten voor rekening van het participatiefonds zijn.

2.7 Ziekteverzuim

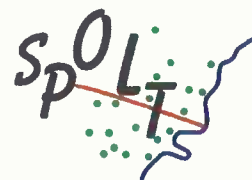
Verzuimpercentage: 4,94%

Verzuimpercentage 12-maands voortschrijdend

Het verzuimpercentage 12-maands voortschrijdend geeft aan welk deel van de arbeidscapaciteit in een bepaalde periode wegens verzuim verloren is gegaan. Het verzuimpercentage 12-maands voortschrijdend toont per maand het gemiddelde verzuimpercentage van de desbetreffende maand inclusief de 11 voorgaande maanden. De seizoensinvloeden op het verzuimpercentage zullen zo niet zichtbaar zijn, maar wel de trend.

Staven: Verzuimpercentage 12-maand voortschrijdend per tijdseenheid opgedeeld per verzuimduurklasse.

Lichtblauwe lijn: gemiddeld verzuimpercentage 12-maand voortschrijdend van de gehele organisatie per tijdseenheid.

Het verzuimpercentage 12-maands voortschrijdend wordt als volgt berekend:

Verzuimdagen van de afgelopen 12 maanden

----- x 100%

Beschikbare dagen (potentieel) van de afgelopen 12 maanden

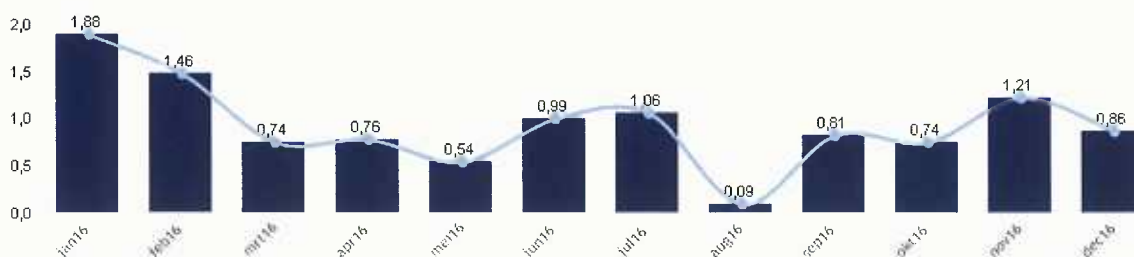
1. Voor de verzuimberekening is gebruik gemaakt van de NVS standaard van het CBS.
2. Er wordt gerekend met kalenderdagen
3. De verzuimdagen en beschikbare dagen zijn gewogen met het FTE.
4. De verzuimdagen zijn gewogen met het percentage ziek.
5. Het verzuimpercentage is exclusief zwangerschap.
6. Het verzuimpercentage is exclusief oproepers en stagiaires

Verzuimfrequentie

De meldingsfrequentie ligt nu net onder het landelijk gemiddeld en het aantal mensen dat niet verzuimt in een jaar neemt toe. Dit is over het algemeen een teken van een gezonde cultuur binnen SPOLT. Voor het relatief nog hoge verzuimpercentage is een klein aantal medewerkers verantwoordelijk.

De kosten in verband met ziekteverzuim, zoals preventie en begeleidingskosten, komen ten laste van het bestuur. Hiertoe horen ook de kosten van re-integratie, begeleidende werkzaamheden door het casemanagement van Vizyr en activiteiten binnen de kaders van de Wet Verbetering Poortwachter.

Verzuimfrequentie: 0,93

De verzuimfrequentie (ziekmeldingsfrequentie) betreft het gemiddeld aantal nieuwe ziektegevallen per werknemer in de geselecteerde periode.

Staven: Gemiddeld verzuimfrequentie per tijddimensie

Lichtblauwe lijn: Verzuimfrequentie van de hele organisatie

1. De verzuimmeldingen zijn exclusief zwangerschap.
2. Het verzuimpercentage is exclusief oproepers en stagiaires
3. Het aantal medewerkers wordt geteld o.b.v. unieke personeelsnummers

Berekening van de verzuimfrequentie:

Aantal verzuimmeldingen in periode

Aantal dagen in jaar

-----x-----

Gemiddeld aantal medewerkers in periode

Gemiddeld aantal dagen in periode

Samenvattend

Als we de cijfers van 2016 vergelijken met 2015 vallen de volgende zaken op:

- Het **verzuimpercentage** is gedaald van 7,23% naar 4,94 %. Landelijk wordt door het Vervangingsfonds een percentage van 5,4% aangehouden.
- De **duur van het verzuim** is teruggebracht van 35,5 dag naar 27,09 dag. De duur van het middellang en lang verzuim is sterk verlaagd en zorgt voor deze algemene verlaging van de duur. Het extra lange verzuim is ook gedaald.
- Het aantal keer dat men zich ziekmeldt in een jaar, oftewel de verzuimfrequentie, is afgenomen van 0,94 naar 0,93. Dit is onder het landelijk gemiddelde.

Ook in 2016 is sterk gekoerst op terugdringen van ziekteverzuim door intensievere en andere begeleiding.

2.8 Klachtenregeling: Vertrouwenspersonen en vertrouwensleraren

SPOLT conformeert zich aan het *Modelreglement Klachtenregeling Bond KBO 1998*.

Er zijn contactpersonen op school (directeur) en schoolonafhankelijke *externe* vertrouwenspersonen benoemd.

SPOLT is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van de Geschillencommissie Basisonderwijs (GCBO).

SPOLT heeft twee externe vertrouwenspersonen: de heer van de Ven en de heer Beenders.

In 2016 hebben enkele gesprekken plaatsgevonden. Deze hebben niet geleid tot klachten.

Daarnaast hebben alle scholen een of meerdere vertrouwensleraren aangesteld voor *kinderen*. Dit is een soort "luisterend-oor" functie, waar kinderen kunnen praten over een misbruiksituatie thuis, een ruzie met ..., een vervelende gezinssituatie etc. Deze vertrouwenspersonen zijn tevens anti-pestcoördinatoren. In 2016 is voor deze groep een cursus georganiseerd rondom pesten, welke uiteindelijk begin 2017 is uitgevoerd.

HOOFDSTUK 3: ONDERWIJS EN LEREN

3.1 Kwaliteitsbeleid

Het College van Bestuur en de scholen zelf zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het geleverde onderwijs.

Hierdoor neemt het interne kwaliteitsbeleid een steeds belangrijker plaats in.

Over de resultaten en de kwaliteit moet verantwoording worden afgelegd aan de ouders en aan de Inspectie van het onderwijs. Op basis van het schoolplan 2015-2019 heeft iedere school de beleidsvoornemens concreet uitgewerkt in een jaarplan. Daarbij is rekening gehouden met de resultaten uit voorgaande jaren op het gebied van onderwijsontwikkeling, leerlingenopbrengsten en onderwijsleerpakketten.

Alle scholen, m.u.v. SBO op de tump, maakten in 2016 gebruik van de Cito-eindtoets Basisonderwijs. Bij het beoordelen zijn de resultaten afgezet tegen de normen van de Inspectie van het onderwijs.

Van de 14 scholen scoorden er 2 onder de ondergrens; 5 boven de ondergrens en 7 boven de bovengrens van hun referentiegroep.

Deze eindresultaten zijn met alle scholen besproken. Doelstelling is en blijft dat de resultaten minstens gelijkwaardig en bij voorkeur hoger zijn dan het niveau van scholen met een vergelijkbare leerlingpopulatie.

In 2016 heeft de inspectie twee scholen bezocht in het kader van het vierjaarlijks bezoek. Deze scholen kregen een basisarrangement toegekend.

3.2 Onderwijsontwikkeling en Scholing

Vanuit het geloof in de groei van medewerkers besteedt SPOLT veel aandacht aan scholing en ontwikkeling.

De scholing voor personeelsleden richtte zich 2016 voornamelijk op het verbeteren van opbrengstgericht werken/handelen en het vergroten van leerkrachtvaardigheden. Daarnaast konden leerkrachten hun digitale vaardigheden verbeteren. Deze korte cursussen werden verzorgd door experts uit de eigen organisatie.

Voor het opzetten van een werkwijze om meerbegaafden meer te kunnen bieden, hebben clusters van scholen een tijdelijke impuls toegekend gekregen in de vorm van extra inzet personeel en/of middelen.

Er is een regiegroep Rekenen gestart om het rekenonderwijs te monitoren.

In 2016 is verder aangeboden:

- a) Op maat gemaakte scholing en professionalisering van Fontys OSO in de vorm van een masterclass Rekenen. Deze cursus werd in september 2016 afgesloten (19 deelnemers).

Een masterclass Taalspecialist werd in juni 2016 gestart met 22 deelnemers en bestaat uit 10 bijeenkomsten in schooljaar 2016-2017.

- b) E-learning van de Heutink-Academie.

In 2016 zijn 10 modules aangeboden. Hiervan is door de meeste medewerkers gebruik gemaakt.

Scholing van het management

- 2 directeuren namen deel aan de leergang "Directeur IKC"
- 3 directeuren hebben de leergang "Op weg naar excellent schoolleiderschap" afgesloten
- 1 directeur doet de opleiding Master Personal Leadership in Innovation en Change
- 3 teamleiders volgden de cursus schoolleider van Magistrum

- c) Individuele leerkrachten die cursussen volgen met betrekking tot:

- De lerarenbeurs (Master Sen); 6 medewerkers
- Mentorencursus OIS (Opleiden in School); 5 medewerkers

In de begroting is rekening gehouden met de bekostiging van de genoemde scholingen.

3.3 Opleiden in school (OIS)

Het werkplekleren neemt een belangrijke plaats in het onderwijs in. SPOLT heeft 4 (clusters van) opleidingsscholen. In deze scholen werken leraren, docenten en studenten intensief samen in zogenaamde "Communities of Practice" (CoP's), ook wel leraarsnest genoemd.

De stagiaires van "de Nieuwste Pabo" Sittard worden op onze opleidingsscholen begeleid door gecertificeerde opleiders. Binnen SPOLT volgen 22 studenten 40% van hun opleidingstijd als stagiaire op de opleidingsscholen van SPOLT. Schoolopleiders ondersteunen mentoren, studenten en scholen bij het werkplekleren.

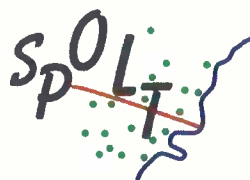
In 2016 is gestart met het coachen van startende / beginnende leerkrachten.

Deze leerkrachten worden door een mentor op de school in samenwerking met een schoolopleider van SPOLT en de directeur intensief begeleid. Hiermee beogen we de kwaliteit van de professional te verhogen en beleid te formuleren om te voldoen aan de criteria start-, basis-, vakbekwaam. De groep die begeleid wordt bestaat uit meer dan 15 leerkrachten.

3.4 Passend Onderwijs

Passend Onderwijs is gestart per 1 augustus 2014.

Op basis van een analyse van de problematieken op scholen is extra facilitering in de vorm van personele inzet toegekend. Op deze manier kunnen kinderen met beperkingen worden begeleid binnen de reguliere basisschool.

Daarnaast is vanuit het SWVPO3102ML de focus gelegd op de kwaliteit van het onderwijs in relatie met zorgvragen en wordt indringend gekeken naar de inrichting van de zorgstructuur. Is deze dekkend voor het passend maken van het onderwijs. Dit zijn de eerste aanzetten tot het nieuwe Ondersteuningsplan in 2018.

3.5 Onderwijs en ICT

ICT

In 2016 heeft verdere uitvoering van het ICT beleidsplan 2015-2019 plaatsgevonden.

Op basis van inventarisaties van hardware en software zijn digitale borden en tablets aangeschaft.

Extra computers of digitale borden worden niet meer aangeschaft. Het gaat de komende jaren met name om vervanging van verouderde apparatuur.

In 2016 is het werken met digitale methodieken (rekenmethodes, snappet-onderwijs) in de scholen uitgebreid.

Er is begroot binnen het bestaand ICT-plan. Op 10 scholen zijn tablets van Snappet gekomen, waardoor er geen configuraties meer zijn aangeschaft. Deze tablets zijn gehuurd.

Scholing heeft plaatsgevonden op gebied van het werken met een digitaal schoolbord (Prowise touchscreen); het werken met specifieke software en administratieve systemen (ESIS).

De bovenschoolse ICT-medewerker en de directeur met beleidsmatige bovenschoolse ICT-taken adviseren en ondersteunen het College van Bestuur met zowel beleidsmatige taken als met techniek en beheer.

De ICT coördinatoren van de SPOLT-scholen zijn in 2016 vier keer bij elkaar gekomen om de ontwikkelingen te bespreken en gezamenlijke afspraken te maken. Op de meeste scholen onderhouden de ICT-coördinatoren de websites.

Door de realisatie van aanpassingen in infrastructuur, hardware en beheer verwachten we toekomstbestendig te zijn.

3.6 Onderwijsleerpakket: methodieken

Wetenschap & Techniek

In 2014 is er een start gemaakt met het inrichten van een netwerk met als titel 'Wetenschap & Techniek Midden-Limburg'. Doel van dit netwerk is om Wetenschap en Techniek in te passen in het onderwijs.

Het programma gaat uit van een ontwikkeling die gericht is op het vasthouden, stimuleren en doorontwikkelen van een nieuwsgierige, onderzoekende en ontwerpende leerhouding bij de kinderen.

Stand van zaken eind 2016:

Algemeen

- Netwerk in de regio is opgebouwd
- 1 Inspiratiemiddag in Roermond (Niekée) georganiseerd voor de totaal regio
- PO en VO scholen participeren in dit netwerk

Professionalisering

- Leerkrachten – coördinatoren hebben een vorm van scholing gevolgd
- Bij de scholing zijn 2 VO scholen betrokken
- Er wordt ingezet op programmeren
- De schoolbezoeken aan Spark Tech Lab zijn gecontinueerd.

Samenwerking bedrijven

- In de regio's zijn 11 scholen gekoppeld aan bedrijven. Programma wordt bepaald door school en bedrijf samen.

- Er zijn nieuwe samenwerkingen aangegaan met:
 - Natuur & Milieu centra
 - Projecten over duurzaamheid/duurzame energie

Kunst- en cultuureducatie SPOLT

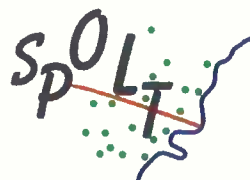
SPOLT vindt dat kunstzinnige activiteiten nadrukkelijk een onderdeel van de opvoeding horen te zijn.

De SPOLT-basisscholen onderschrijven dit belang en maken structureel en/of projectmatig gebruik van de faciliteiten die geboden worden op dit gebied.

De scholen streven naar een duurzame relatie van onderwijs met culturele instellingen en kunstenaars.

Stand van zaken eind 2016

School en omgeving	De scholen van SPOLT hebben heel nadrukkelijk werk gemaakt van structurele verbinding met de omgeving. • Er is structurele samenwerking met 'vaste' culturele partners die maatwerk leveren naar aanleiding van vragen van scholen. Het idee van co-creaties wordt voortgezet.. • De belevingswereld van kinderen staat centraal, dus wordt gepeild waar behoeften en wensen van kinderen liggen en daar wordt op ingespeeld. • Wat binnenschools is aangeboden moet naschools worden voortgezet -> Aanbod PadXpress i.s.m. RICK, Myouthic en lokale verenigingen/ zzp'ers.
Deskundigheidsbevordering van de icc'er	• Nagenoeg alle icc'ers van SPOLT hebben een SIEN-training gevolgd en afgesloten met een certificaat (2015). De komende jaren willen wij via 1 (of 2) extra module(s) ons verder professionaliseren, zodoende dat wij in aanmerking kunnen komen voor het landelijke ICC-certificaat. De icc'ers die nog geen SIEN-training hebben gevolgd, gaan aansluiten bij een SIEN-training in de regio.
Curriculum van de school	• Cultuureducatie is ingebed in het curriculum van de school. Verbindingen worden gelegd tussen cultuureducatie en andere vak- of leergebieden o.a. koppeling met wetenschap en techniek, sociale vorming. • We gaan ons richten op: ○ Onderwijs2032 ○ 21^e eeuwse vaardigheden ○ Talentontwikkeling
Impuls muziekonderwijs	Diverse scholen van SPOLT gaan de komende jaren intensief aan de slag om de kwaliteit van hun muziekonderwijs te verbeteren. 1 Project is gestart in 2016 en er zijn 3 aanvragen voor het project "Impuls muziekonderwijs".

HOOFDSTUK 4: MATERIEEL

4.1 Gebouwafhankelijke kosten

In 2016 is vooral ingezet op het optimaliseren van de meerjarenonderhoudsplannen d.m.v. het schouwen van de stand van onderhoud door de stafmedewerker Onderhoudsbeheer. Verder zijn de onderhoudscontracten van de scholen in kaart gebracht en wordt onderzocht hoe we deze beter kunnen monitoren en schaalvoordeel kunnen halen. Daarnaast is gestart met het optimaliseren van installaties, het terugdringen van energieverbruik en het toepassen van duurzame energie.

4.2 Huisvesting

Stand van zaken huisvesting Neeritter, Ittervoort, Hunsel :

In 2015 is het plan om te komen tot één school in die regio weer opgepakt, mede door de actieve opstelling van de dorpsraden in die regio. De dorpsraden hebben met SPOLT contact gezocht en de wethouder heeft n.a.v. het uitvoeringsprogramma "ös dorp" toegezegd een onderzoek te starten naar één school in dit gebied.

In 2016 is gezamenlijk geconcludeerd dat dit de beste oplossing is voor de scholen in deze regio.

SPOLT heeft een huisvestingsverzoek ingediend bij de gemeente. De gemeente Leudal zal uiterlijk in december 2017 hierop een antwoord moeten geven.

In samenwerking met de dorpsraden en de scholen wordt ondertussen gezocht naar de meest gunstige locatie voor die school.

De Leerlingst (Haelen)

In de Leerlingst heeft een interne verbouwing plaatsgevonden t.b.v. uitbreiding Kinderopvang.

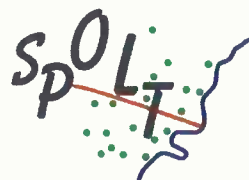
De Mussenberg (Horn)

De buitenkant heeft een face-lift gekregen. De gevels zijn geverfd en toiletten zijn vervangen

De Zjwiek (Roggel)

Het dak van de fietsenstalling van basisschool de Zjwiek is vernieuwd als ook de poort aan achterzijde.

Verder is op diverse scholen schilderwerk verricht.

HOOFDSTUK 5: FINANCIËEL BELEID

5.1 Landelijke ontwikkelingen in het primair onderwijs bij besturen met 11-20 scholen

- **Kapitalisatiefactor:** de signaleringsgrens is afhankelijk van de omvang van het bestuur. Voor instellingen met > € 8 miljoen aan jaarlijkse baten geldt een bovengrens van 35%.
- **Solvabiliteit:** voor de solvabiliteit geldt een ondergrens van 30%.
- **Liquiditeit:** voor de liquiditeit is de signaleringsgrens vastgesteld op 1.0.
- **Rentabiliteit:** het gemiddelde van de laatste vijf jaren dient 0% tot 5% te bedragen.

Met deze normeringen op het netvlies volgen de landelijke resultaten van PO5 besturen¹ van 2012 t/m 2015.

JAAR	GROEPERING	Gemiddelde van KAP FACTOR	Gemiddelde van SOLVABILITEIT	Aantal Besturen
2015	PO5	44,85	62,12	177
2014	PO5	45,37	62,73	177
2013	PO5	44,74	62,50	177
2012	PO5	41,91	58,69	177

De gemiddelde solvabiliteit van PO5 besturen ligt ruim boven de signaleringswaarde van 0,30.

JAAR	GROEPERING	Gemiddelde van LIQUIDITEIT	Gemiddelde van RENTABILITEIT	Aantal Besturen
2015	PO5	2.73	- 0.06	177
2014	PO5	2.66	- 0.77	177
2013	PO5	2.63	3.70	177
2012	PO5	2.22	0.12	177

De gemiddelde liquiditeit ligt gemiddeld ruim boven de signaleringsgrens van 1,00.

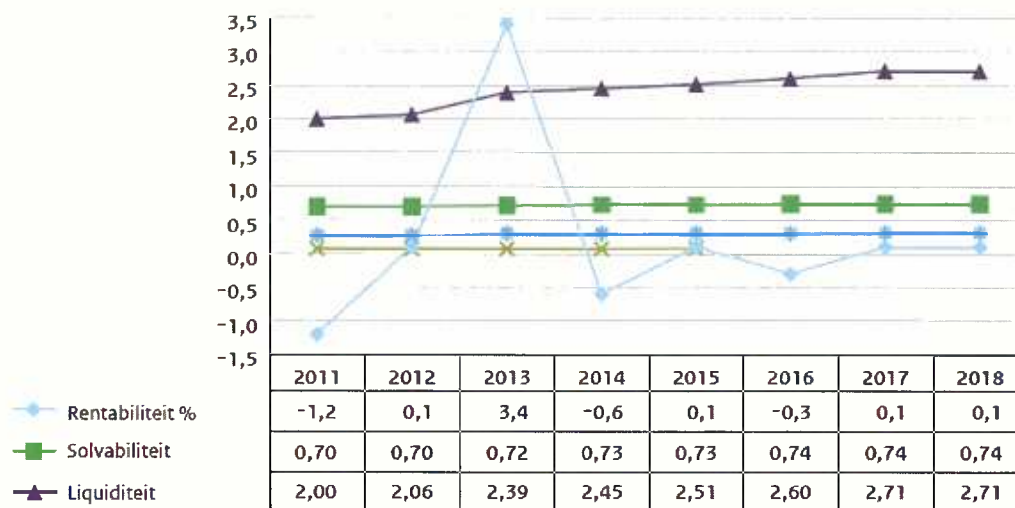
Conclusie

De extra verhoging van de rijksmiddelen in 2013, maar ook daarna, heeft positieve rendementen opgeleverd bij de schoolbesturen en die hebben een gunstige invloed gehad op het vermogen en de liquiditeit. Dit landelijke beeld wijzigt amper in 2015. In 2015 is het meest opvallend dat er sprake is van nagenoeg sluitende exploitatie-rekeningen. De rentabiliteit is bijna 0%. Gelden worden besteed aan onderwijs en niet onnodig gespaard. Naast het terugkijken naar de realisatie, heeft de Inspectie van het Onderwijs in 2016 ook verslag uitgebracht over de toekomstige financiële positie van het onderwijs. Hierbij waren de continuïteitsparagrafen uit de jaarverslagen de basis. De verwachting bestaat dat de solvabiliteit zal stabiliseren en de liquiditeit naar 2,7 groeit.

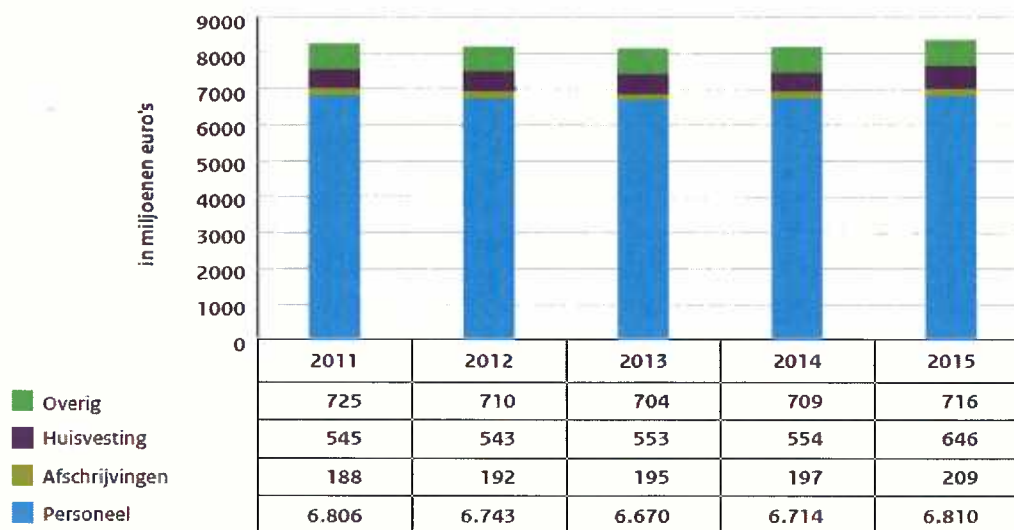
¹ PO5 Bestuur: Een bestuur met 11-20 scholen in het Primair Onderwijs

De ontwikkeling van de primaire kengetallen voor het gehele PO is als volgt.

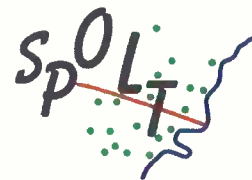
Figuur met de ontwikkeling van de totale lasten binnen het PO

De verschuiving wordt met name veroorzaakt door de doordecentralisatie van het buitenonderhoud. Deze tendens is bij SPOLT ook aanwezig, maar dat volgt later.

5.2 Kengetallen SPOLT

Het College van Bestuur hanteert de in de vorige paragraaf behandelde kengetallen en signaleringsgrenzen voor de analyse van haar financiële situatie en gebruikt de landelijke cijfers van vergelijkbare besturen als benchmark.

a) Kapitalisatiefactor

Het ministerie hanteert de kapitalisatiefactor als kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

De kapitalisatiefactor wordt gedefinieerd als:

Totaal Kapitaal (excl. boekwaarde van gebouwen en terreinen) gedeeld door Totale Baten (TK / TB)

Kapitalisatiefactor %	Realisatie SPOLT	Gemiddelde PO5 Landelijk	Normering
2016	72,73	Nog niet bekend	< 35,0
2015	65,55	44,85	< 35,0
2014	59,85	45,37	< 35,0
2013	52,92	44,74	< 35,0

De kapitalisatiefactor van 72,73% vertoont een behoorlijke stijging en ligt beduidend boven de norm en de 45% benchmark. De oorzaak van deze stijging ligt enerzijds in het zeer positieve resultaat over 2016, maar anderzijds ook in de toename van de voorzieningen. In het bijzonder de voorziening voor onderhoud.

In 2016 is een stafmedewerker huisvesting en facilitair beheer aangesteld. Het planmatig onderhoud is voor de scholen in kaart gebracht en voor de komende tijd gepland. Door deze inventarisatie is de uitvoering van het groot onderhoud in het verslagjaar 2016 (tijdelijk) vertraagd. Deze uitgestelde verplichtingen aan onderhoud op de scholen bedraagt voor de komende vier jaren in totaliteit € 2,1 mln. Dit heeft tot gevolg dat de voorziening en dus ook het kapitaal stapsgewijs zal verminderen in de toekomst.

De leerlingprognoses voorspellen een terugloop in leerlingen van ruim 7% over een periode van 4 jaar. Deze krimp veroorzaakt een terugloop in de baten. In de toekomst krijgt de stichting te kampen met negatieve exploitatie resultaten. Daarnaast is het noodzakelijk om te blijven investeren in onderwijskundige en ICT zaken. Om deze redenen verwacht het CvB dat de kapitalisatiefactor de komende jaren onder de 70% daalt.

b) Solvabiliteit

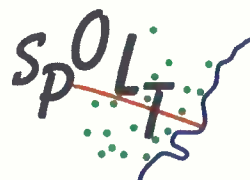
De solvabiliteit is de graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid en geeft aan of SPOLT aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

*Solvabiliteit 1 is: eigen vermogen / totaal vermogen * 100%*

Solvabiliteit 1 %	Realisatie SPOLT	Gemiddelde PO5 Landelijk	Normering
2016	61,27	Nog niet bekend	> 30
2015	61,09	62,12	> 30
2014	62,84	62,73	> 30
2013	64,18	62,50	> 30

Het CvB van SPOLT streeft voor het kengetal solvabiliteit 1 naar een waarde van 40%. Het resultaat is in 2016 van een vergelijkbaar niveau als vorig verslagjaar. Uit benchmarking blijkt dat de resultaten passen in het landelijke beeld. Het balanstotaal is in het verslagjaar gegroeid van € 9,8 mln. naar € 10,9 mln. De onderlinge verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen is nagenoeg gelijk gebleven.

Dat SPOLT penvoerder is voor de regeling versterking samenwerking lerarenopleiding en scholen, bekend onder de naam Leerlandschap, heeft een effect van ruim € 0,5 mln. (5%) op het balanstotaal.

c) Liquiditeit

Een goede liquiditeitsratio illustreert het vermogen van een organisatie om crediteuren tijdig (op korte termijn) te kunnen betalen.

Liquiditeit (current ratio) is: (kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden

Liquiditeit (Current ratio)	Realisatie SPOLT	Gemiddelde PO5 Landelijk	Normering
2016	3.0	Nog niet bekend	> 1.0
2015	3.1	2.73	> 1.0
2014	2.4	2.66	> 1.0
2013	2.5	2.63	> 1.0

De liquiditeit is op balansdatum een fractie gedaald ten opzichte van vorig jaar. Dat het positieve exploitatieresultaat, in combinatie met het lage niveau aan investeringen en onderhoudsuitgaven, niet leidt tot een hogere liquiditeitsratio, is veroorzaakt door de groei aan financiële vaste activa. Er is in het verslagjaar voor ruim € 1,0 mln. aan effecten aangeschaft.

In 2015 werd de stijging in liquiditeit veroorzaakt door de verkoop van effecten voor ca. € 0,9 mln.

De liquiditeit is vergelijkbaar met de benchmark.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een administratieve onderbouwing hoe de geldmiddelen gedurende 2016 en 2015 beschikbaar zijn gekomen en hoe deze zijn aangewend. Over beide jaren samen een aanwas van € 2,2 mln. aan liquide middelen.

d) Rentabiliteit

Rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsvoering in relatie tot de totale baten.

*Rentabiliteit is: exploitatie resultaat uit gewone bedrijfsvoering / totale baten * 100%*

Rentabiliteit %	Realisatie SPOLT	Gemiddelde PO5 Landelijk	Normering
2016	4,88	Nog niet bekend	5% > R > 0%
2015	2,22	- 0,06	5% > R > 0%
2014	2,08	- 0,77	5% > R > 0%
2013	6,07	3,70	5% > R > 0%

Hoewel SPOLT geen winstoogmerk heeft, is rentabiliteit een belangrijke indicator om waarde vast eigen vermogen te blijven garanderen. De rentabiliteit van SPOLT over 2016 is positief. Dit is veroorzaakt door meer inkomsten dan begroot. Zie ook paragraaf 5.5 waarin de opbouw van het resultaat wordt besproken. De PO raad adviseert een gemiddelde rentabiliteit over de afgelopen jaren tussen 0% en 5%. Voor SPOLT is de gemiddelde rentabiliteit over de laatste vier jaren met 3,8% als goed te kwalificeren en een stuk beter dan de benchmark.

Waarderingskader financiële kengetallen

Gezien de resultaten van de kengetallen kapitalisatiefactor, solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit over de laatste jaren mag je stellen, dat de vermogenspositie bij SPOLT goed is. De continuïteit van de stichting is gewaarborgd en op korte termijn kan zonder probleem aan de financiële verplichtingen worden voldaan. De cijfers bevestigen dat er grip is op de financiële situatie. Risico's worden beheerst.

Het valt echter niet uit te sluiten dat de Inspectie van het onderwijs op enig moment nader onderzoek zal instellen. Een negatief exploitatieresultaat is (zo goed als) de enige mogelijkheid om de kapitalisatiefactor te laten dalen.

Personele lasten

De personele lasten vormen ca. 84% van de totale lasten. Ze hebben nadrukkelijk de aandacht van het CvB. Om de ontwikkeling van deze lasten te beoordelen, worden de personele lasten afgezet tegen het gemiddeld aantal FTE's en in relatie tot het aantal leerlingen. Voor deze analyse worden, net zoals het uitgangspunt van de bekostiging, de leerlingaantallen van 1 oktober voorafgaand aan het kalenderjaar gehanteerd ($t - 1$).

Personele lasten in relatie tot fte's, leerlingen en de totale lasten							
Jaar	Gemiddeld Aantal FTE's	Afname	Personele Lasten	Afname	Aantal leer- lingen	Afname	Personeel / totale lasten
2016	189,19	2,22%	€ 12.044.810	0,37%	2.570	4,18%	84,3%
2015	193,49	4,57%	€ 12.089.578	3,13%	2.682	4,11%	83,3%
2014	202,76	2,58%	€ 12.479.877	1,82%	2.797	4,51%	85,0%
2013	208,12		€ 12.711.096		2.929		

Door de overstap van het administratie systeem Exact naar AFAS, zijn sommige posten anders gerubriceerd tussen personele en materiële lasten. Omwille van vergelijkbaarheid is dit doorgevoerd in 2016 en 2015.

Bovenstaande tabel laat zien dat het gemiddeld aantal FTE's in 2016 met 2,22% is gedaald, terwijl de personele lasten slechts met 0,37% afnemen. Dat de daling in de personele lasten achter blijft op de FTE reductie, is veroorzaakt door de stijging van de gemiddelde loonkosten. Hier ligt de nieuwe cao primair onderwijs aan ten grondslag. Versterkt door de stijging van diverse premies, zoals Pensioenfondsen en het Vervangingsfonds. Deze stijging van de lasten is gecompenseerd door de bijstelling van de rijksbijdragen. De openstaande schuld aan opgebouwd spaarverlof is in 2016, in navolging van 2015, verder gedaald.

Vooruitlopend op een nadere analyse die later volgt, kan gesteld worden dat bovenstaande tabel illustreert dat er goed sturing wordt gegeven aan de formatie. Als sturingsmiddel wordt het formatieplan ingezet op schooljaar. Dit werpt al jaren zijn vruchten af. Dat het aandeel van de personele lasten in 2016 is gegroeid van 83% naar 84% is niet bijzonder. Er is geen sprake van risico. Aanvullende actie is niet noodzakelijk.

Ter identificatie
Govers Onderwijs Accountants
Eindhoven

buitenonderhoud en aanpassingen aan het gebouw per 1 januari 2015 bij het bevoegd gezag van het schoolbestuur (doordecentralisatie) zijn komen te liggen, was deze inventarisatie ook noodzakelijk. Mede hierdoor is in de verslagjaren 2016 en 2015 niet alle geplande onderhoud uitgevoerd, maar (tijdelijk) uitgesteld.

SPOLT gaat de komende jaren de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden grondig aanpakken. De stafmedewerker huisvesting en facilitair beheer geeft hieraan uitvoering.

De voorziening voor onderhoud bedraagt einde verslagjaar € 1,7 mln. In 2017 is € 0,6 mln. aan uitgaven begroot.

De voorziening om de toekomstige jubilea verplichtingen te financieren stabiliseert rond de € 0,2 mln.

In de cao PO is een regeling over duurzame inzetbaarheid opgenomen. Binnen SPOLT heeft er een inventarisatie plaatsgevonden of medewerkers van 57 jaar of ouder ervoor kiezen om deze uren te sparen. Eind 2016 is er één medewerker die hiervan gebruik maakt. Hierdoor is deze personele voorziening verlaagd naar € 12.500.

Vooruitlopend op het ERD (Eigen Risico Drager) per 01-01-2017 is in 2016 een personele voorziening gevormd om loondoorbetaling aan (langdurig) zieke medewerkers te garanderen. Het CvB heeft per medewerker de situatie beoordeeld, rekening houdend met zaken als ziekte duur en het uitzicht op gedeeltelijk of geheel herstel. Het saldo van de voorziening bedraagt € 60.000.

5.5 Gang van zaken gedurende het verslagjaar 2016

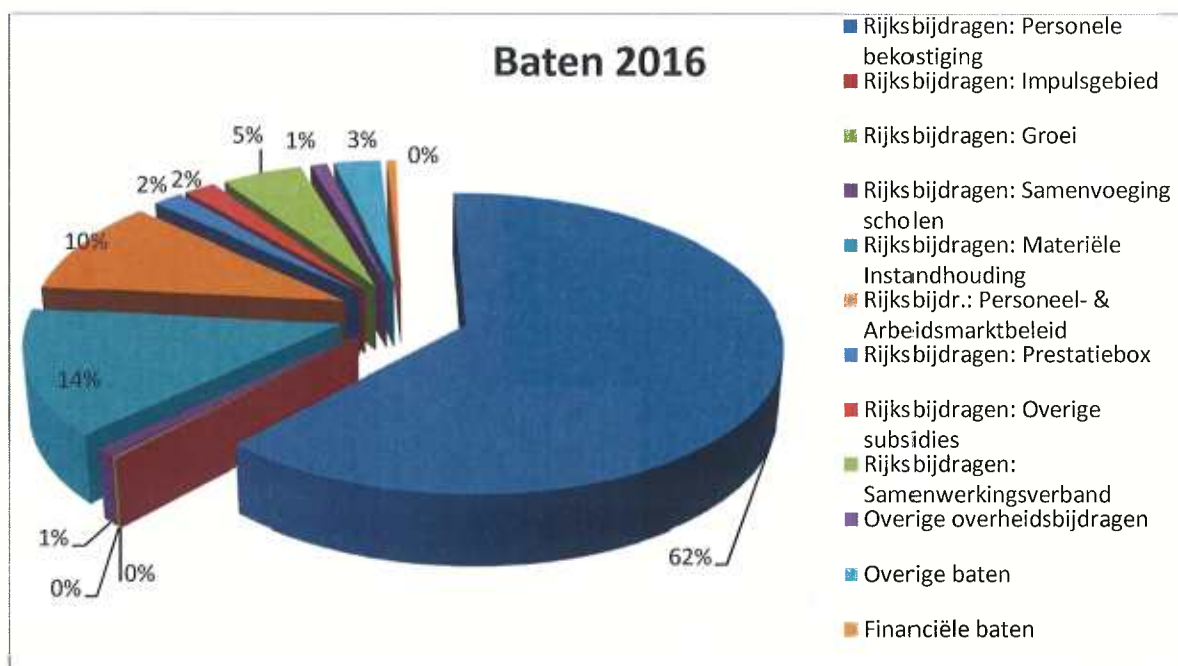
a) Beschouwing resultaat

SPOLT sluit 2016 af met een resultaat van € 729.622 (2015: € 328.249). Dit resultaat steekt gunstig af ten opzichte van de begroting (€ 121.994) en de prognose met opmaak 27 sept. 2016 (€ 196.994).

Het resultaat is aanzienlijk beter dan verwacht en wordt voornamelijk veroorzaakt door extra baten.

b) Beschouwing baten

De baten zijn in te delen in rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en overige baten (zie ook de jaarrekening).

Het CvB heeft bij het opstellen van de begroting 2016 het standpunt ingenomen dat subsidies waarvan het voortbestaan onzeker en onduidelijk was niet in de begroting op te nemen (voorzichtigheidsprincipe).

Enkele voorbeelden zijn;

- ✓ Het advies van de PO raad uit november 2015 dat de personele bekostiging, als gevolg van diverse Akkoorden, zou stijgen met € 18 per leerling is bij opmaak van de begroting voor 60% gevolgd; € 10 per leerling. De uiteindelijke bijstelling van de personele bekostiging is gunstiger uitgevallen. Dit komt in het bijzonder tot uitdrukking bij de rijksbijdragen voor de Prestatiebox.
- ✓ De instroom aan leerlingen was uiteindelijk hoger dan begroot, met als gevolg extra groeibekostiging voor schooljaar 2015-2016.
- ✓ Bij opmaak van de begroting was onduidelijk of de overige OC&W subsidies voor Opleiden in School en Leerlandschap ook na schooljaar 2015-2016 beschikbaar zouden zijn. Uiteindelijk zijn niet de begrote zeven maanden, maar toch twaalf maanden aan subsidies ontvangen voor respectievelijk € 50.000 en € 100.000.
- ✓ Rijksbijdragen bijzondere bekostiging asielzoekers- en of overige vreemdelingenkinderen is niet begroot onder Overige OC&W subsidies. Bijzondere bekostiging onderwijs aan asielzoekers gedurende het 2^e jaar in Nederland is niet begroot. Gezamenlijk in realisatie baten van circa € 135.000. Deze nieuwe regelingen zijn in de tweede helft van 2016 ontstaan.
- ✓ De overdracht vanuit het samenwerkingsverband is € 50.000 hoger dan begroot (7,5%).
- ✓ De overige overheidsbijdragen vanuit de Gemeente voor Verkeer, Taalklas en Cultuur zijn hoger dan begroot.
- ✓ Bij de overige baten zijn meer ontvangsten dan begroot voor verhuur en detachering.
- ✓ De (private) niet subsidiabele gelden voor overblijven en buitenschoolse activiteiten zijn, gezien het budget neutrale karakter, niet altijd begroot. Dit uitgangspunt komt ook terug bij de overige lasten.
- ✓ Bij de overige baten is de vrijval aan spaarverlof en duurzame inzetbaarheid niet begroot: € 50.000.
- ✓ Bij de overige baten is een correctie verwerkt van subsidiegelden Leerlandschap uit 2015: € 32.000.
- ✓ Bij de overige baten zijn er inkomsten van kleine projecten zoals muziek, co creatie en verzorgen van lezingen.

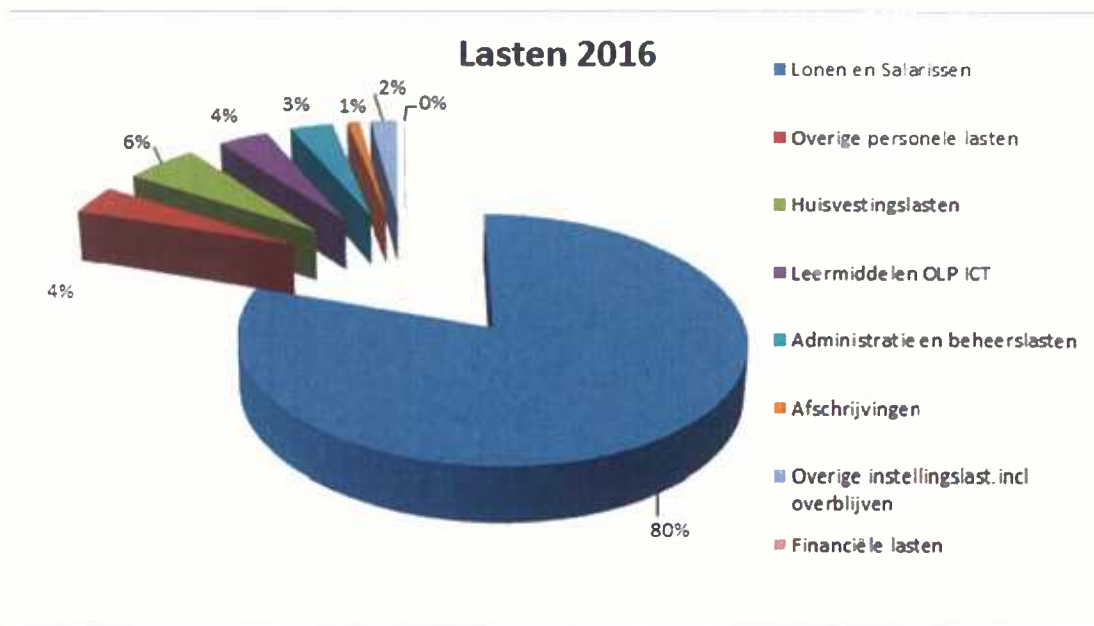
In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen tussen realisatie en de begroting in beeld gebracht.

SPOLT	realisatie 2016	begroting 2016	afwijking
Rijksbijdragen: Personele bekostiging	€ 9.344.833	€ 9.302.427	0,5%
Rijksbijdragen: Impulsgebied	€ 3.866	€ 3.846	0,5%
Rijksbijdragen: Groei	€ 21.269	€ 15.000	41,8%
Rijksbijdragen: Samenvoeging scholen	€ 135.841	€ 132.102	2,8%
Rijksbijdragen: Materiële Instandhouding	€ 2.059.939	€ 2.058.457	0,1%
Rijksbijdr.: Personeel- & Arbeidsmarktbeleid	€ 1.550.867	€ 1.537.195	0,9%
Rijksbijdragen: Prestatiebox	€ 265.881	€ 214.226	24,1%
Rijksbijdragen: Overige subsidies	€ 283.507	€ 80.886	250,5%
Rijksbijdragen: Samenwerkingsverband	€ 723.482	€ 672.467	7,6%
Overige overheidsbijdragen	€ 147.201	€ 59.000	149,5%
Overige baten	€ 420.191	€ 169.960	147,2%
Financiële baten	€ 81.780	€ 100.000	-18,2%
	€ 15.038.657	€ 14.345.566	4,8%

c) Beschouwing lasten

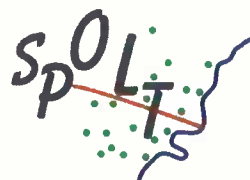
De lasten worden in het geconsolideerde overzicht in de jaarrekening ingedeeld in personele lasten, afschrijvingen, huisvestingslasten, overige instellingslasten en leermiddelen. Er volgt een gedetailleerde opstelling.

De totale personele lasten vormen 84% van de totale lasten. Landelijk voor geheel PO in 2015: 81,3%. Deze rubriek heeft de grootste invloed op het uiteindelijke resultaat. Binnen deze categorie kunnen de lasten nog verder gespecificeerd worden in *lonen en salarissen* en *overige personele lasten*.

- De **lonen en salarissen** (gesaldeerd met de uitkeringen) eindigen ondanks de cao verhoging over het verslagjaar € 35.000 (0,3%) lager dan de begroting. Deze uitgaven zijn van een vergelijkbaar niveau als vorig jaar.

Het werkelijk aantal fte's in het verslagjaar ligt in lijn met de begroting. Een afname binnen de categorie onderwijzend personeel in vergelijking met vorig jaar. Sturing vindt plaats conform allocatiemodel. Afname in bezetting wordt gerealiseerd door natuurlijke uitstroom. Daar waar mogelijk, worden deze niet meer vervangen. Bovendien is er in het verslagjaar sprake geweest van een ontslaguitkering binnen lonen en salarissen.

Prijsverschil lonen en salarissen:

De premie aanpassingen bij het VVF veroorzaken prijsverschillen op de lonen en salarissen.

Premiepercentages

Doelgroep	01/08/2015	01/01/2016	01/08/2016
Regulier Vf verplicht	6,00%	6,68%	6,18%
Regulier Vf vrijwillig	6,00%	6,68%	6,18%
Volledig ERD	0,21%	0,28%	0,27%

In de begroting 2016 is uitgegaan van 6% premie. Bovendien werd er door de aangekondigde modernisering bij het VVF eerder een verdere premiedaling verwacht dan een premiestijging.

Loonkostenontwikkeling:

Op 27 april 2016 hebben werkgeversorganisatie PO-Raad en vakorganisaties een onderhandelaarsakkoord voor een cao voor het primair onderwijs 2016 - 2017 afgesloten. Dit akkoord geeft uitvoering aan het loonruimte-akkoord, de wet werk en zekerheid (WWZ) en het sociaal akkoord. De hoofdpunten van het akkoord zijn:

- M.i.v. 1 juli 2016 een structurele salarisverhoging van 3,8%.
- Voor de periode van 1 januari tot en met juni 2016 ontvangen werknemers een eenmalige uitkering die correspondeert met een loonsverhoging van 3,8% vanaf 1 januari 2016.
- Op 1 april 2017 krijgen de werknemers een eenmalige uitkering (naar rato) van 500 euro.
- De aangepaste salaristabellen met 1,25% loonsverhoging worden opgenomen in de cao.
- Hiermee bedraagt de totale structurele loonsverhoging in 2015 en 2016 5,05%.

Toen de begroting 2016 werd opgesteld, was nog niet duidelijk wanneer alles verwerkt zou worden in salaristabellen en hoe de vrijval van pensioenpremie gestalte zou krijgen.

Als uitgangspunt is in de loonkostenbegroting 2016 rekening gehouden met een additionele verhoging van 3,65%. Deze is opgebouwd uit:

- de structurele loonsverhoging van 2015 á 1,25%,
- structurele loonsverhoging 2016 á 1,60%,
- vrijval ABP 2015 á 0,80%.

Daarnaast is bij opmaak van de begroting het advies van de PO-raad gevolgd dat deze totale loonsverhoging van 5,05% aanvullend gedekt zou worden door een toekomstige vrijval premie ABP van 1,4% per 1 januari 2016. Voor de totale dekking van het loonruimteakkoord zou dit betekenen dat uiteindelijk 0,18% van de 5,05% voor rekening van bevoegd gezag komt.

Terugkijkend kan gesteld worden dat de verwachte vrijval van de ABP premie tegenviel. Dit werd veroorzaakt doordat het ABP in januari 2016 besloot om per 1 april 2016 een premieopslag van 1% te heffen. Hiermee kwamen in eerste instantie de afspraken van het loonruimteakkoord inzake loonsverhoging in gevaar. In tweede instantie heeft het kabinet besloten om deze stijging te compenseren.

Om beter aan te sluiten met de financiële verantwoording van de fiscale Werkkostenregeling (WKR), worden in de realisatie de reiskosten voor woon-werk verkeer niet meer verantwoord bij de lonen en salarissen, maar geru-

briceerd onder de overige personele lasten. Dit maakt de vergelijking van de jaarrekening 2016 met de begroting 2016 minder zuiver.

- De **overige personele lasten** komen aan het einde van het kalenderjaar hoger uit dan begroot. Het zijn met name niet structurele kosten.
 - Wegens het hoge ziekteverzuim is er een boete ontvangen van het VVF voor € 39.000 voor schooljaar 2014-2015.
 - De dotatie voor personele voorziening langdurig zieken € 60.000.
 - Verder de kosten voor inhuur derden en de inhuur van een flexibele schil aan medewerkers.De overschrijding aan lasten wordt gecompenseerd door minder kosten voor scholing en arbodienst.
- Het totaal van de **afschrijvingen** is eind 2016 circa € 7.000 (6,3%) lager dan vorig jaar en bijna € 19.000 lager dan begroot. Deze afwijking wordt veroorzaakt door lagere investeringen, in het bijzonder ICT. De begrote investeringsambitie was € 230.000. De realisatie is € 135.000. Dit komt door de inzet van Snappet. Devices / tablets zijn niet aangeschaft, maar zijn onderdeel van het afnemen van diensten.

Investeringsbeleid:

De investeringen in Onderwijsleerpakket (OLP), ICT en Inventaris worden binnen SPOLT begroot met behulp van meerjaren investeringsplannen. De plannen worden jaarlijks door de schooldirecteuren beoordeeld tijdens de begrotingsronde. Voor ICT is er een meerjaren ICT-investeringsplan opgesteld.

- De investeringen in Inventaris en ICT worden geactiveerd en afgeschreven.
- De investeringen in Onderhoud gaan ten laste van de voorziening.
- De investeringen in OLP komen rechtstreeks ten laste van de verlies- en winstrekening.
- De **huisvestingslasten** van SPOLT vallen slechts € 7.781 (1%) hoger uit dan begroot. Deze minimale overschrijding van de begroting komt voor rekening van klein onderhoud. Er is anderzijds een besparing op kosten voor energie en water.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert de Huisvestingsratio als een kengetal bij het toezicht op de financiële continuïteit. Als signaleringswaarde voor het PO geldt een plafond van 10%.

Huisvestingsratio is: (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100%

Resultaat van SPOLT is 5,6% voor realisatie 2016 en voor vorig verslagjaar 6,1%. Kortom, geen risico.

- De som van de **overige instellingslasten** eindigt in 2016 ruim € 100.000 boven het begrote bedrag. De meeste posten in deze rubriek zoals administratie en beheer liggen in lijn met de begroting. Veel verschillen zijn marginaal. De in het oog springende afwijking van € 68.000 zijn de bestedingen voor diverse buitenschoolse activiteiten en de bestedingen voor de overblijfgeregeling. Zoals eerder beschreven, zijn er bij de overige baten vergelijkbare overschrijdingen voor private gelden. Dit bestedingspatroon over 2016 is van vergelijkbaar niveau als voor 2015. Verder is er sprake van lasten uit voorgaande jaren. Dit is veroorzaakt door Leerlandschap uit 2015 van ruim € 55.000. Ook hiervoor geldt dat er in de overige baten een subsidiegeld tegenover stond van € 32.000.
- Voor wat betreft de **leermiddelen**. De uitgaven voor leermiddelen eindigen in 2016, net als in 2015, aanzienlijk lager dan begroting circa € 100.000 (15%). In schooljaar 2016-2017 wordt op 10 scholen met

Snappet-onderwijs gewerkt. De invoering gebeurt gefaseerd, met focus op rekenen en spelling. Keuzes zijn soms uitgesteld vanwege wijziging in onderwijsbeleid en door ontwikkelingen in digitale leermiddelen. Mede hierdoor heeft er ook tussen de kostensoorten ICT en OLP een verschuiving plaatsgevonden.

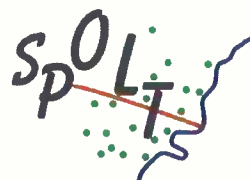
d) Beschouwing financiële baten en lasten

Het resultaat uit financiële baten en lasten is € 18.000 (20%) lager dan begroot. Dit is veroorzaakt door minder rendement van de beleggingsportefeuille. Daarnaast is er in verslagjaar 2016 sprake van een koerswinst van € 4.981, terwijl 2015 te kampen heeft met koersverliezen van € 48.724.

Hoofdstuk B5 van de jaarrekening maakt het verloop van de categorieën tijdens het verslagjaar inzichtelijk.

Kinderen Antoniuschool, Buggenum

5.6 Beleggings- en financieringsbeleid (Treasury statuut)

Rendement 2016

In 2016 bedroeg, op basis van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen, het rendement van de beleggingsportefeuille 1,5%, wat een toename betekent van het toevertrouwde vermogen van € 55.387 (gecorrigeerd voor stortingen en onttrekkingen).

Marktontwikkelingen 2016

2016 begonnen de aandelenmarkten wereldwijd het jaar bijzonder slecht. Twijfels over de groei in China, een scherpe daling van de olieprijs, angst voor afnemende wereldwijde economische groei of mogelijk zelfs een recessie, twijfels over de effectiviteit van het beleid van de Centrale Bank was een reeks van oorzaken aanleiding om aandelen te verkopen. Na dat uiterst slecht begin van het jaar krabbelden de aandelenmarkten weer op. Zij het dat Europa nog steeds sterk achterblijft bij de prestaties in de VS. Recessie bleef uit, en China lijkt in stabielere vaarwater te komen.

Daarbij droegen de centrale banken in Europa, Japan en ook China bij aan het herstel door extra stimuleringsmaatregelen te treffen. Dit leidde, in combinatie met de consensus dat inflatie en hogere grondstofprijzen nog ver aan de horizon liggen tot een nog verdere daling van de kapitaalmarktrente. De rente voor de 10 jaar Staatslening schoot in de zomer zelfs naar een negatief percentage. Dat maakte dat obligaties tot aan begin van dit najaar nog steeds beter rendeerden dan aandelen.

Terugblik obligaties

Obligatiekoersen stegen in het eerste deel van het jaar naar een gemiddeld rendement van meer dan 6%. Door het oplopen van de rente na de Amerikaanse presidentsverkiezingen daalde de koersen weer naar 2,4%. De ECB heeft in december aangegeven dat het aankoopprogramma wordt verlengd tot 2018, maar het maandelijkse opkoopbedrag wordt verlaagd van € 80 mrd. naar € 60 mrd. Voor de vermogensbezitters en spaarders is de rente als inkomstenbron grotendeels weggefallen. Door de uitkomst van de verkiezingen in Amerika kwam er een kentering in de markt. Inflatieverwachtingen werden herzien en de rente steeg in korte tijd aanzienlijk. In Nederland steeg deze van negatief naar circa 0,5%.

Verwachting 2017

Nu de Amerikaanse regering volledig Republikeins is, is het politieke risico in de Verenigde Staten afgenomen. De tweede overwinning van een anti-establishment beweging zorgt wel voor meer politiek risico in Europa. Voorafgaand aan de Brexit waren er peilingen waaruit bleek dat een groot deel van de Europeanen tegen de Unie zou stemmen. Nu blijkt dat theorie kennelijk zonder negatieve consequenties omgezet kan worden in praktijk, nemen de kansen op een populistische omwenteling in continentaal Europa toe. De komende 12 maanden zijn er in verschillende Europese landen verkiezingen. Voor de komende periode verwachten we een beneden gemiddeld of zelfs negatief rendement op obligaties. Daarnaast is de afgelopen periode het risico op obligaties toegenomen. Dan hebben we het over een dimensie van risico die populair is in de financiële wereld, namelijk volatiliteit. Koersbewegingen staan hierbij gelijk aan meer risico. Verkiezingsspanningen zorgen mogelijk voor onrust bij beleggers met per saldo stijgende rente. Wij merken op dat de genoemde koersschommelingen een tussentijds verhaal zijn. Kwalitatief goede obligaties keren op einddatum de hoofdsom uit. Ook blijft de ECB nog geheel 2017 als grote koper steun aan de obligaties geven.

HOOFDSTUK 6: CONTINUITEITSPARAGRAAF / TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Gezien de krimpsituatie waarin SPOLT zich bevindt, zullen de lasten moeten worden aangepast aan de teruglopende inkomsten. Om tijdig te kunnen anticiperen op toekomstige scenario's stelt SPOLT jaarlijks na de zomer een uitgebreide meerjarenbegroting op, in combinatie met een prognose voor het lopende jaar. De meerjarenbegroting is vastgesteld door de Raad van Toezicht op 8 december 2016 (kenmerk 2016-145).

- Het CvB heeft de volgende gegevens gebruikt om een meerjarenbegroting op te stellen.

SPOLT	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting
	2016	2017	2018	2019	2020
teldatum 1 oktober	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
directie	7,27	7,60	7,60	7,60	7,60
onderwijsgevend personeel	158,47	161,00	157,00	151,50	148,50
onderwijsondersteunend personeel	23,44	23,40	23,40	23,40	23,40
FTE totaal	189,18	192,00	188,00	182,50	179,50
totaal aantal leerlingen	2.465	2.408	2.318	2.312	2.289

Bovenstaande cijfers laten zien dat de leerlingaantallen de komende jaren gestaag dalen. Dat de meerjarenontwikkeling in FTE's in begroting 2017 een toename aan FTE's laat zien, is veroorzaakt door het eigen risico drager schap. Binnen het personeelsbeleid is er een flexibele schil aan medewerkers begroot, om de vervangingen op te kunnen vangen.

- Meerjarenbegroting 2017- 2020 (referentie realisatie 2016)

SPOLT	2016	2017	2018	2019	2020
3. Baten	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting
3.1 Rijksbijdragen	14.389.486	13.762.401	13.371.705	12.990.480	12.790.894
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs	147.201	53.250	53.250	53.250	53.250
3.3 Coll., cursus-, les- en examengeld.	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	420.191	298.300	266.100	266.100	266.100
totaal baten	14.956.878	14.113.951	13.691.055	13.309.830	13.110.244
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	12.044.810	11.922.952	11.603.846	11.358.003	11.118.982
4.2 Afschrijvingen	137.743	150.786	143.278	135.190	128.275
4.3 Huisvestingslasten	797.293	769.262	769.262	769.262	769.262
4.4 Overige lasten	1.315.245	1.274.855	1.248.105	1.203.305	1.232.000
totaal lasten	14.295.091	14.117.855	13.764.491	13.465.760	13.248.519
Saldo baten en lasten	661.787	3.904-	73.436-	155.930-	138.275-
Saldo financiële bedrijfsvoering	67.835	70.000	70.000	70.000	70.000
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-	-
Netto resultaat	729.622	66.096	3.436-	85.930-	68.275-

Voor de materiële bekostiging is de bekostiging van ministerie v. OC&W van 4 oktober 2016 leidend geweest. De personele rijksbijdragen zijn gebaseerd op de bekostiging- parameters van 25 oktober 2016.

Vanuit de PO-Raad, gebaseerd op diverse onderwijsakkoorden, is een advies gegeven hoeveel aanvullende nieuwe bekostiging schoolbesturen de komende schooljaren zouden kunnen verwachten.

Deze bijstelling is met enige terughoudendheid (80% aanname) verwerkt in de SPOLT meerjarenbegroting. Voor kalenderjaar 2017 is dit concreet € 22 per leerling.

De begrote ontvangst van het SWVPO3102ML is gebaseerd op schooljaar 2016-2017.

Deze ligt met ruim € 700.000 circa € 20.000 lager dan de realisatie in 2016. De samenvoegingsbekostiging is begroot tot en met schooljaar 2017-2018.

Binnen de overige rijkssubsidies OCW is het project Leerlandschap in 2017 van een gelijk niveau begroot als vorig jaar bijna € 80.000.

Bijdragen bijzondere bekostiging asielzoekers- en of overige vreemdelingenkinderen zijn niet begroot. Er zijn ook geen structurele personele verplichtingen voor begroot.

De loonkostenbegroting is opgesteld op niveau van de medewerker, rekening houdend met periodieken of toeslagen. In de loonkostenbegroting is rekening gehouden met het eigen risico dragerschap (ERD) en rechtspositioneel verlof. Met medewerkers waarvan bekend is dat ze uitstromen, is rekening gehouden en beoordeeld of herbezetting noodzakelijk is. Ook na 2017 is er sprake van natuurlijke uitstroom.

Er worden diverse maatregelen genomen om de krimp op te vangen. Er is een flexibele schil aan vervangers ingericht.

Personeelsleden in vaste dienst bij SPOLT kunnen ook worden ingezet t.b.v. vervangingswerkzaamheden op de scholen. Tevens blijkt uit de meerjarenbegroting dat het daadwerkelijk inzetten van middelen uit de algemene reserve verantwoord is om personele knelpunten te kunnen oplossen en om ook in de toekomst verzekerd te zijn van voldoende personeel.

Het saldo aan financiële baten en lasten bevat rente op de spaarrekening en beleggingen en geen begrote koerswinsten, noch -verliezen.

Onderstaande trend van de kengetallen onderstreept dat er evenwichtig beleid is. Er dreigen exploitatietekorten voor de komende jaren, maar die zijn niet verontrustend. Aanpassing in beleid is niet noodzakelijk.

kengetallen ontwikkeling	2016	2017	2018	2019	2020
	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting
Personele lasten / Totale lasten	84,3%	84,5%	84,3%	84,3%	83,9%
Personele lasten / Rijksbijdragen	83,7%	86,6%	86,8%	87,4%	86,9%
Huisvestingsratio	5,6%	5,4%	5,6%	5,7%	5,8%

Het kengetal personeelslasten t.o.v. rijksbijdragen wordt door de Inspectie gehanteerd om te oordelen of de continuïteit niet in gevaar is. Als norm is het plafond bepaald op 95%. De verhouding onderstreept dat er sturing wordt gegeven aan de formatie binnen SPOLT. De personele inkomsten zijn in balans met de personele uitgaven.

De meerjarenbegroting van de exploitatie 2017 t/m 2020 leidt, met de geprognosticeerde eindbalans voor 2016 als basis, tot de onderstaande vastgestelde meerjarenbalans voor 2017 t/m 2020.

Opgemerkt, als referentie gold bij opmaak van de meerjarenbegroting een prognose voor 2016. Destijds was een positief exploitatieresultaat verwacht van € 200.000. Dit correspondeerde met een balans totaal van € 9.683.223. Conform Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is de realisatie voor 2016 onderstaand als referentie opgenomen.

• Meerjarenbalans en ontwikkeling kengetallen

SPOLT	2016	2017	2018	2019	2020
	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	893.506	1.038.155	1.022.377	925.187	853.662
1.3 Financiële vaste activa	3.131.979	1.917.756	1.717.756	1.517.756	1.317.756
Vaste activa	4.025.485	2.955.911	2.740.133	2.442.943	2.171.418
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	1.093.413	1.035.000	1.035.000	1.035.000	1.035.000
1.6 Effecten	-	200.000	200.000	200.000	200.000
1.7 Liquide middelen	5.818.037	5.318.670	5.305.358	5.320.978	5.536.295
Wettende activa	6.911.450	6.553.670	6.540.358	6.555.978	6.771.295
Totale Activa	10.936.935	9.509.581	9.280.491	8.998.921	8.942.713
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	6.700.535	6.234.001	6.230.565	6.144.635	6.076.360
<i>waarvan publiek eigen vermogen</i>	<i>6.700.535</i>	<i>6.234.001</i>	<i>6.230.565</i>	<i>6.144.635</i>	<i>6.076.360</i>
<i>waarvan privaat eigen vermogen</i>	<i>67.872</i>	<i>70.000</i>	<i>70.000</i>	<i>70.000</i>	<i>70.000</i>
2.2 Voorzieningen	1.949.249	1.150.580	924.926	729.286	741.353
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	2.287.151	2.125.000	2.125.000	2.125.000	2.125.000
Totale Passiva	10.936.935	9.509.581	9.280.491	8.998.921	8.942.713

De balanscijfers vertonen ook de komende jaren het beeld van een gezonde stichting. De negatieve exploitatie-resultaten zorgen weliswaar op termijn voor een teruggang in het eigen vermogen, maar het totaalbeeld is nog steeds zeer goed. In 2015 en 2016 zijn de onderhoudsplannen voor binnen- en buitenonderhoud beoordeeld en bijgesteld. De komende jaren zijn behoorlijke onderhoudsuitgaven voorzien. Deze komen niet als verrassing en zijn financieel haalbaar. Er worden geen bijzondere ontwikkelingen in financieringsstructuur verwacht.

De afname in afschrijvingskosten is het gevolg van een lager investeringsniveau. De totale begrote investeringen bedragen 1 tot 2% van de baten. Er is gewerkt aan een nieuw ICT investeringsplan. Gedacht moet worden voor 2017 aan investeringen van € 70.000 voor configuraties en € 75.000 voor digitale borden. Op schoolniveau zijn € 64.000 aan investeringen begroot voor inventaris. Investerings in onderwijsleerpakket (OLP) worden rechtstreeks in de exploitatie opgenomen. Er zijn investeringen begroot voor inventaris en vervanging van digitale borden voor respectievelijk € 127.500 in 2018; € 38.000 in 2019 en € 56.750 in 2020. Dit is de reden waarom in de balans de waarde van materiële vaste activa dalen.

De huisvestingsratio laat het aandeel van de huisvestingslasten van de totale lasten zien van lager dan 6%. Daar waar bundeling van krachten in de regio mogelijk is om negatieve effecten in positieve zin te beïnvloeden, zal SPOLT dit zeker ondersteunen. Op gebied van huisvesting zullen de komende jaren in steeds meer scholen

andere maatschappelijke voorzieningen zoals kinderopvang, zorg, bibliotheek etc. gehuisvest worden. Hiermede wordt de visie "op weg naar Brede Scholen" verwezenlijkt en worden de exploitatiekosten van de huisvesting beheersbaar.

	2016	2017	2018	2019	2020
	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting
kapitalisatiefactor	72,7%	67,0%	67,4%	67,3%	67,8%
solvabiliteit 1	61,3%	65,6%	67,1%	68,3%	67,9%
liquiditeit	3,02	3,08	3,08	3,09	3,19
rentabiliteit	4,9%	0,5%	0,0%	-0,6%	-0,5%
gemiddelde rentabiliteit laatste 4 jaren				1,2%	-0,2%

Reductie van formatie is de laatste jaren steeds speerpunt in het beleid geweest en heeft zijn vruchten afgeworpen. Ook naar de toekomst toe zal hier het accent op blijven liggen. Bovendien is er de intentie impulsen te geven aan de onderwijsontwikkeling en niet aan het oppotten van gelden.

De meerjarenrentabiliteit is voor 2017 t/m 2020 licht negatief met - 0,2%. Waarbij de ontwikkeling van de liquiditeit ook steeds is meegenomen bij het maken van de keuzes in de meerjarenbegroting.

Doelstelling is en blijft dat de continuïteit van de stichting geen gevaar mag lopen.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting was de verwachting dat, door het geprognosticeerde resultaat van € 200.000 de kapitalisatiefactor 66,7% zou zijn eind 2016. In realisatie is dat 72,7%. Om de kapitalisatiefactor in de toekomst te verlagen, is een negatief exploitatieresultaat vrijwel de enige optie. Aangezien de continuïteit van de stichting absoluut niet in gevaar is, zijn toekomstige exploitatietekorten niet verontrustend en zal voor de komende jaren het accent zelfs nog meer mogen liggen op duurzame, kwaliteit verhogende investeringen.

• Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controle systeem

Het College van Bestuur legt onder meer verantwoording af aan Raad van Toezicht, het rijk, ouders en personeel over het gevoerde beleid en of de inzet van personeel, huisvesting en geld effectief en efficiënt heeft plaats gevonden.

Binnen de stichting wordt intern gewerkt met een risicobeheersings- en controlesysteem. De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan het administratiekantoor ONS Onderwijsbureau. Mutaties in de administratie worden verwerkt na codering en goedkeuring van directie en of door het College van Bestuur. Het administratiekantoor controleert op de juistheid van codering en autorisatie.

Gedurende het jaar wordt maandelijks beoordeeld of de realisatie van baten en lasten synchroon loopt met de door de Raad van Toezicht geaccordeerde begroting. De begroting wordt ingezet als sturingsinstrument voor de beheersing van activiteiten. Halverwege het verslagjaar wordt een gedetailleerde halfjaaranalyse opgesteld. Afwijkingen tussen begroting en realisatie worden geanalyseerd en er wordt bepaald of er aanvullende actie noodzakelijk is om op koers te blijven. Deze analyse vormt een evaluatiemoment en dient als fundament bij het opstellen van een prognose voor het lopende jaar en de komende begroting. In het verslagjaar 2016 gaf de prognose in de halfjaar analyse al een duidelijk beter resultaat dan de begroting.

Naast de sturing op geld wordt er gerapporteerd over zaken als de formatie, leeftijdsopbouw en ziekteverzuim. Het College van Bestuur beoordeelt op deze momenten of de financiële realisatie binnen de kaders van het financiële meerjarenbeleidsplan past en of de uitvoering nog financiële ruimte biedt. Geldstromen worden gevolgd

en in verband gebracht met toekomstige investeringen. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd met meerjarenplannen.

Het kostenbewustzijn bij de directeuren is meer en meer vergroot. Vooraf zoveel mogelijk grip krijgen op ontwikkelingen is een constant aandachtspunt in de beleidsvoering. Afstemming met betrokkenen is geïntensiveerd.

Naast deze tussentijdse analyse actualiseert SPOLT ook jaarlijks de meerjarenbegroting. Bij het opstellen van deze begroting wordt nadrukkelijk de koppeling gemaakt met de Risico- en Vermogensanalyse.

- **Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden**

Medio het jaar is de Risico- en Vermogensanalyse voor SPOLT geactualiseerd. Het doel hierbij is om de verschillende risico's 'in de hoofden' inzichtelijk te maken. Door het benoemen en uitvoeren van beheersmaatregelen, is het mogelijk om proactief met risico's om te gaan, voordat ze zijn opgetreden. Het past niet bij SPOLT om af te wachten. Integendeel SPOLT ontwikkelt preventief beleid om risico's te beheersen. Belangrijke risico's waar aan gedacht moet worden zijn:

- ✓ Deskundigheid personeel
- ✓ Passend onderwijs (verevening)
- ✓ Personele bekostiging biedt onvoldoende compensatie voor personeelslasten
- ✓ Langdurig ziekteverzuim in relatie tot het Eigen Risico Dragerschap.
- ✓ Procedures en voorschriften rondom aanbestedingen
- ✓ Kwetsbaarheid bestuursbureau
- ✓ Samenwerkende partijen
- ✓ Kwaliteitszorg
- ✓ Financiële gevolgen uitstroom personeel
- ✓ Financiële middelen voor onderhoud binnen en buiten

- **Rapportage toezichthoudend orgaan**

Verwezen wordt naar de Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur. SPOLT heeft de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van toezicht, het College van Bestuur en de directeuren expliciet vastgelegd in een managementstatuut. Dit statuut dient als basis voor een weloverwogen inbedding van het financiële beleid op basis van beginselen van een verantwoord beheer. De stichting hanteert deze code in het primair onderwijs. Er zijn geen afwijkingen te melden.

Er is frequent overleg tussen Raad van Toezicht en College van Bestuur. Communicatie met betrokkenen over lopende ontwikkelingen, potentiële en eventuele beheersing van risico's vindt plaats bij het reguliere besluitvormingsproces. Hierbij kan gedacht aan documenten als de Meerjarenbegroting en Risico- en Vermogensanalyse. In het jaarlijkse jaarverslag wordt uitgebreid aandacht besteed aan de activiteiten van de Raad van Toezicht en hun verantwoordelijkheid als toezichthoudend orgaan. De Raad van Toezicht is aangesloten bij de Vereniging Toezichthouders Onderwijsinstellingen (VTOI).

Jaarrekening 2016

SPOLT

Financiële positie 2016

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12 2016		31-12 2015	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	894	8,2%	897	9,2%
Financiële vaste activa	3.132	28,6%	2.318	23,7%
Vorderingen	1.093	10,0%	1.037	10,6%
Liquide middelen	5.818	53,2%	5.522	56,5%
	<u>10.937</u>	<u>100,0%</u>	<u>9.774</u>	<u>100,0%</u>

Passiva

Eigen vermogen	6.701	61,3%	5.971	61,1%
Voorzieningen	1.949	17,8%	1.676	17,1%
Kortlopende schulden	2.287	20,9%	2.127	21,8%
	<u>10.937</u>	<u>100,0%</u>	<u>9.774</u>	<u>100,0%</u>

Resultaat

Het resultaat over 2016 bedraagt € 729622 Tegenover € 328249 over 2015.

De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2016 x € 1.000	Begroting 2016 x € 1.000	Realisatie 2015 x € 1.000
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	14.389.486	14.016.606	14.311.054
Overige overheidsbijdragen	147.201	59.000	114.304
Overige baten	420.191	169.960	376.099
Totaal baten	14.956.878	14.245.566	14.801.457
Lasten			
Personele lasten	12.044.810	11.959.383	12.089.578
Afschrijvingen	137.743	156.689	144.724
Overige lasten	2.112.538	2.092.500	2.287.844
Totaal lasten	14.295.091	14.208.572	14.522.146
Saldo baten en lasten	661.787	36.994	279.311
Financiële baten en lasten			
Financiële baten en lasten	67.835	85.000	48.938
Resultaat baten en lasten	729.622	121.994	328.249

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten.
De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	2016	2015
Liquiditeit (vlottende activa/kortlopende schulden)	3,02	3,08
Solvabiliteit 1 (eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)	61,27	61,09
Solvabiliteit 2 (eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)	79,09	78,24
Rentabiliteit (saldo gewonen bedrijfsvoering / totale baten * 100%)	4,88	2,22
Weerstandsvermogen (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / totale rijksbijdragen * 100%	40,36%	35,46%
Personele lasten / totale lasten	84,26	83,25
Materiële lasten / totale lasten	15,74	16,75
Kapitalisatiefactor (balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100%	72,73	65,55

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

ALGEMEEN

Vanwege de overstap naar Afas is het grootboekschema geheel ingericht conform EFJ verdichting. Dit heeft tot gevolg dat ten opzichte van de gewaarmerkte jaarrekening 2015 enkele verschuivingen hebben plaatsgevonden.

Verslaggevingsvoorschriften

De jaarrekening is (voorzover niet anders vermeld) opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met in het bijzonder RJ 660 (Onderwijsinstellingen). Eventuele stelselwijzigingen zijn verwerkt conform RJ 140.208.

Algemeen

Voorzover bij de afzonderlijke posten niet anders is vermeld, zijn de activa en passiva voor de nominale waarde opgenomen. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Geldeenheid en taal

De jaarrekening en het jaarverslag wordt in de Nederlandse taal opgesteld en gepubliceerd en in euro's uitgedrukt.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

ACTIVA

Materiële vaste activa

Inventaris, apparatuur en overige materiële vaste activa

De inventaris, apparatuur en overige materiële vaste activa zijn in de balans gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Deze vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur. De activeringsgrens is gesteld op € 500.

Boekresultaten op materiële vaste activa worden in de baten en lasten verantwoord.

Financiële vaste activa

Effecten

De effecten zijn gewaardeerd tegen reële waarde

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd op de balans tegen nominale waarde onder aftrek van een (eventueel) noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Projecten

De onder overige vorderingen en overige schulden opgenomen projecten worden gewaardeerd op basis van de opgeboekte lasten verminderd met de reeds ontvangen vergoedingen. Na afloop van het project wordt het projectresultaat ten gunste van of ten laste van de baten en lasten geboekt. Uitzondering hierop zijn de projecten m.b.t. huisvesting en schades. Resultaten op dit soort projecten worden verwerkt via de voorziening groot onderhoud. Wanneer voorzien kan worden dat er verlies wordt geleden op een bepaald project, wordt bij de waardering rekening gehouden met een voorziening van het te verwachten verlies.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld staan de liquide middelen ter vrije beschikking van het bevoegd gezag.

PASSIVA

Eigen vermogen

Bestemmingsreserve (privaat en publiek) en bestemmingsfonds (privaat en publiek). Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan vanwege het bevoegd gezag een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsreserve. Als deze beperking is aangebracht vanwege derden wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting Primair onderwijs Leudal en Thornerkwartier te Heythuysen

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichting vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubilea

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtjubilea van personeelsleden.

De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijding en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening langdurig zieken

Er is op balansdatum een voorziening gevormd voor toekomstige verplichtingen voor medewerkers die ziek zijn en waarvan doorbetaling van salaris verwacht wordt.

Op individueel niveau is per medewerker de situatie rondom de ziekte beoordeeld, rekening houdend met het dienstverband, de ziekte duur, het uitzicht op gedeeltelijk of geheel herstel en het eventueel aflopen van het dienstverband.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximum een jaar. De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenen

De instelling heeft de toegezegde pensioenenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou er sprake zijn van een toegezegde bijdrageregeling.

Voor toegezegde bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van de premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

STAAT BATEN EN LASTEN

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

BATEN

Rijksbijdragen OCW

De in de baten en lasten opgenomen (normatieve) rijksbijdrage OCW sluit aan op de Rijksbijdragebrieven van OCW, hierbij zal rekening gehouden moeten worden met de segmentatievoorschriften ingeval sprake is van verschillende onderwijssectoren en wetten. Onder (normatieve) rijksbijdrage wordt verstaan: de vergoeding voor personele en materiële kosten, toegerekend naar het verslagjaar. De overige OCW-subsidies worden gespecificeerd per toekenning in de specificatie van de overlopende passiva met betrekking tot het Ministerie OCW (B9: model G).

LASTEN

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Inventaris en apparatuur	5 tot 20 jaar
ICT	3 tot 10 jaar

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten van de medewerkers in dienstverband vermeld. Uitbestede werkzaamheden vallen onder de overige personele lasten.

Bepaling van het resultaat

Onder baten en lasten wordt verstaan het resultaat op de staat van baten en lasten van het bestuur van de stichting, na dotaties, afschrijvingen of onttrekkingen aan de voorzieningen. Bij de bepaling van het baten en lastenresultaat geldt het voorzichtigheidsprincipe: Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De financiële en buitengewone baten en lasten worden afzonderlijk verantwoord in de staat baten en lasten. Het resultaat wordt verwerkt in het eigen vermogen (onder de algemene reserve, waarna op grond van bestuursbesluiten eventueel een toedeling kan plaatsvinden aan bestemmingsreserves dan wel bestemmingsfondsen) in de balans op basis van (het voorstel voor) de bestemming van het resultaat.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Conform Model C RJ 660. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

B2 Balans per 31 december 2016

Activa	2016		2015	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Inventaris en apparatuur	893.506	893.506	896.700	896.700
Financiële vaste activa				
Effecten	3.131.979	3.131.979	2.317.756	2.317.756
Vlottende activa				
Vorderingen				
Ministerie van OCW	793.327		755.184	
Overige vorderingen en overlopende activa	300.086	1.093.413	282.039	1.037.223
Liquide middelen				
Kas	-320		3.973	
Bankrekeningen bestuur	5.719.009		5.428.917	
Bankrekening scholen	95.528		90.661	
Overige liquide middelen	3.820	5.818.037	-836	5.522.715
TOTAAL ACTIVA		10.936.935		9.774.394

Passiva	2016		2015	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2.410.637		2.381.811	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	<u>4.289.898</u>		<u>3.589.102</u>	
		6.700.535		5.970.913
Voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening	1.694.338		1.421.616	
Overige voorzieningen	<u>254.911</u>		<u>254.487</u>	
		1.949.249		1.676.103
Kortlopende schulden				
Crediteuren	184.590		69.474	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	477.190		480.059	
Schulden terzake van pensioenen	118.907		129.741	
Overige kortlopende schulden	341.735		225.057	
Overige overlopende passiva	<u>1.164.729</u>		<u>1.223.047</u>	
		2.287.151		2.127.378
TOTAAL PASSIVA		<u><u>10.936.935</u></u>		<u><u>9.774.394</u></u>

B3 Staat van Baten en Lasten 2016

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	14.389.486	14.016.606	14.311.054
Overige overheidsbijdragen	147.201	59.000	114.304
Overige baten	420.191	169.960	376.099
Totaal baten	14.956.878	14.245.566	14.801.457
Lasten			
Personele lasten	12.044.810	11.959.383	12.089.578
Afschrijvingen	137.743	156.689	144.724
Huisvestingslasten	797.293	789.512	881.499
Overige lasten	756.562	643.258	786.793
Leermiddelen	558.683	659.730	619.552
Totaal lasten	14.295.091	14.208.572	14.522.146
Saldo baten en lasten	661.787	36.994	279.311
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	81.780	100.000	110.386
Financiële lasten	13.945	15.000	61.448
Totaal financiële baten en lasten	67.835	85.000	48.938
Resultaat baten en lasten	729.622	121.994	328.249

B4 Kasstroom 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		661.787		279.311
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	137.743		144.721	
Mutaties voorzieningen	273.146		381.935	
		410.889		526.656
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	-56.190		63.113	
- Effecten	0		99.100	
- Kortlopende schulden	159.773		84.597	
		103.583		246.810
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.176.259		1.052.777
Ontvangen interest	81.780		110.386	
Betaalde interest	-13.945		-61.448	
		67.835		48.938
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.244.094		1.101.715
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-134.549		-104.453	
Investerings financiële vaste activa	-1.027.012		-873	
(des)Investerings financiële vaste activa	212.791		912.958	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-948.770		807.632
Mutatie liquide middelen		295.324		1.909.347
Beginstand liquide middelen	5.522.715		3.613.368	
Mutatie liquide middelen	295.322		1.909.347	
Eindstand liquide middelen		5.818.037		5.522.715

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2016

Activa

Vaste activa

	31-12 2016 €	31-12 2015 €
1.2 Materiële vaste activa		
Inventaris en apparatuur	893.506	896.700
	<u>893.506</u>	<u>896.700</u>
<i>Boekwaarde</i> <i>31-12-2015</i>		<i>Inventaris en apparatuur €</i>
Aanschafwaarde		2.244.972
Cumulatieve afschrijvingen		-1.348.272
		<u>896.700</u>
<i>Mutaties</i>		
Investerings		134.549
Afschrijvingen		-137.743
		<u>-3.194</u>
<i>Boekwaarde</i> <i>31-12-2016</i>		
Aanschafwaarde		2.379.521
Cumulatieve afschrijvingen		-1.486.015
		<u>893.506</u>
Afschrijvingspercentages		
Inventaris en apparatuur	5-20 jaar	
ICT	3-10 jaar	

1.3 Financiële vaste activa	31-12 2016 €	31-12 2015 €
Effecten	3.131.979	2.317.756

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2016	Investerings 2016	Desinvesteringen 2016	Mutaties 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Rabobank Nederland 2013/2023 2,375%	216.230	-	-	8.089	224.319
Rabo VAR Coupon 7 2010/2018 2,25%	260.575	-	-	-2.425	258.150
Eur Fin Stab Facility 2011/2021 3,375%	235.130	-	-	-1.960	233.170
Bank Nederlandse Gemeente 2010/2020 3,75%	229.560	-	-	-4.745	224.815
Oostenrijk 2005/2021 3,5%	357.525	-	-	-2.259	355.266
Belgie 2012/2022 4,25%	251.170	-	-	667	251.837
Nederland 2013/2023 1,75%	329.175	-	-	8.789	337.964
DNB NOR Boligkrediet 2012/2022 2,75%	225.600	-	-	2.062	227.662
ABN AMRO 2012/2019 1,88%	212.790	-	212.790	-	-
BNP Paribas 2016/2023 1,125%	-	204.860	-	1.245	206.105
Dexia CLF 2016/2023 0,75%	-	208.912	-	-3.722	205.190
Nederland 2015/2025 0,25%	-	202.260	-	-1.372	200.888
Nederland 2016/2026 0,5%	-	205.120	-	-2.314	202.806
ABN AMRO 2015/2025 1%	-	200.880	-	2.927	203.807
	2.317.756	1.022.032	212.790	4.981	3.131.979

De nominale waarde van de effecten bedraagt € 2.850.000. Het bestuur verwacht (in principe) niet dat de effecten tot het einde van de looptijd worden aangehouden. Derhalve zijn de effecten gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vlottende activa	31-12 2016 €	31-12 2015 €
1.5 Vorderingen		
Ministerie van OCW	793.327	755.184
Overige vorderingen		
Overige subsidies gemeente inzake schades	-	176
Debiteuren overig	34.196	30.782
Totaal overige vorderingen	34.196	30.958
Overige overlopende activa		
Loonkosten VF	-	43.869
Vooruitbetaalde kosten	232.308	104.903
Debiteuren transitoria	33.582	102.309
Totaal overlopende activa	265.890	251.081
Totaal vorderingen	1.093.413	1.037.223

1.7 Liquide middelen	31-12 2016 €	31-12 2015 €
Kas	-320	3.973
Bankrekeningen bestuur	5.719.009	5.428.917
Bankrekening scholen	95.528	90.661
Overige liquide middelen	3.820	-836
	5.818.037	5.522.715

Passiva

2.1 Eigen vermogen

	31-12 2016	31-12 2015
	€	€
Algemene reserve	2.410.637	2.381.811
Bestemmingsreserves	4.289.898	3.589.102
	<u>6.700.535</u>	<u>5.970.913</u>

	Saldo 31-12-2015 €	Bestemmings- resultaat €	Saldo 31-12-2016 €
Algemene reserve	2.381.811	28.826	2.410.637
Bestemmingsreserves publiek			
Reserve P&A beleid	2.759.548	493.575	3.253.123
Reserve OLP	448.141	50.895	499.036
Reserve ICT	309.182	140.685	449.867
	<u>3.516.871</u>	<u>685.155</u>	<u>4.202.026</u>
Bestemmingsreserves privaat			
Niet-subsidiabel	72.231	15.641	87.872
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.589.102</u>	<u>700.796</u>	<u>4.289.898</u>
Totaal Eigen vermogen	<u>5.970.913</u>	<u>729.622</u>	<u>6.700.535</u>

De bestemmingsreserves OLP en ICT zijn bedoeld als resultaatbestemming tussen de desbetreffende materiële vergoedingen en materiële lasten.

De bestemmingsreserve P&A is bedoeld als resultaatbestemming voor personeel en arbeid (P&A) en Lumpsumgelden.

De bestemmingsreserves niet subsidiabel is gevormd met als doel de kosten van toekomstige buitenschoolse activiteiten op te vangen.

	31-12 2016	31-12 2015
	€	€
Onderhoudsvoorziening	1.694.338	1.421.616
Overige voorzieningen	254.911	254.487
	<u>1.949.249</u>	<u>1.676.103</u>

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2015 €	Dotatie 2016 €	Onttrekking 2016 €	Vrijval 2016 €	Saldo 31-12-2016 €
Onderhoudsvoorziening	1.421.616	354.060	-81.338	-	1.694.338
Personele voorzieningen					
Voorziening duurzame inzetbaarheid	50.000	-	-	-37.500	12.500
Voorziening langdurig zieken	-	60.000	-	-	60.000
Voorziening jubilea	204.487	15.000	-37.076	-	182.411
	<u>254.487</u>	<u>75.000</u>	<u>-37.076</u>	<u>-37.500</u>	<u>254.911</u>
Totaal voorzieningen	<u>1.676.103</u>	<u>429.060</u>	<u>-118.414</u>	<u>-37.500</u>	<u>1.949.249</u>

De onderhoudsvoorziening betreft een egalisatievoorziening voor binnen- en buitenonderhoud gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan.

De voorziening voor Jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken voor de komende tien jaren. Gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker
- Gehele personeelsbestand
- Jaren dienstverband per medewerker
- Omvang dienstbetrekking
- Jubileum bij 25-jarig 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd 100%
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet.
- Berekening tegen contante waarde
- Rekeninghoudend met een blijfkans.

Er is op balansdatum een voorziening langdurig zieken gevormd voor toekomstige verplichtingen voor medewerkers die ziek zijn en waarvan doorbetaling van salaris verwacht wordt.

Op individueel niveau is per medewerker de situatie rondom de ziekte beoordeeld, rekening houdend met het dienstverband, de ziekteduur, het uitzicht op gedeeltelijk of geheel herstel en het eventueel aflopen van het dienstverband.

De voorziening duurzame inzetbaarheid is tot stand gekomen n.a.v. nieuwe regelgeving in de cao PO. Binnen de organisatie heeft er een inventarisatie plaatsgevonden of medewerkers van 57 jaar of ouder er voor kiezen om deze uren te sparen. Deze uren zullen op termijn bekostigd gaan worden uit deze voorziening.

	Kortlopend deel < 1 jaar €	Langlopende deel > 1 jaar €	Totaal €
Onderverdeling voorzieningen			
Onderhoudsvoorziening	615.950	1.078.388	1.694.338
Personele voorzieningen			
Voorziening duurzame inzetbaarheid	12.500	-	12.500
Voorziening langdurig zieken	29.152	30.848	60.000
Voorziening jubilea	14.376	168.035	182.411
Totaal voorzieningen	671.978	1.277.271	1.949.249

2.4 Kortlopende schulden

	31-12 2016 €	31-12 2015 €
Crediteuren	184.590	69.474
Belastingen en premies sociale verzekeringen	477.190	480.059
Schulden terzake van pensioenen	118.907	129.741
Overige kortlopende schulden	341.735	225.057
Overlopende passiva	1.164.729	1.223.047
	2.287.151	2.127.378

Specificatie overige kortlopende schulden

Overige subsidies gemeente en provincie / techniek	246.831	162.759
Overige projecten / opleidingsscholen	-	23.774
Overige projecten / cultuureducatie	18.609	-
Risicofonds	1.720	-
Vervangingsfonds / Participatiefonds	61.890	1.063
Spaarverlof	12.685	37.461
	341.735	225.057

Specificatie overlopende passiva

Overige subsidies Ministerie van OCW: Regeling opleiden in de school	165.187	-
Overige subsidies Ministerie van OCW: Regeling versterking lerarenopleiding	544.978	627.484
Overige subsidies Ministerie van OCW: Regeling innovatie impuls	-	2.328
Overige subsidies Ministerie van OCW: Regeling lerarenbeurs	9.719	11.306
Vooruitontvangen bedragen	-	5.000
Netto salaris	8.431	16.450
Vakantiegeld reservering	402.248	411.100
Crediteuren transitoria	34.166	149.379
	1.164.729	1.223.047

Bestuur: 23961

Brinnr: cum.

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de beschikking geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Versterking samenwerking lerarenop- leiding en scholen 2013-16	DL/466244	13-6-2013	€ 2.000.000,00	€ 1.600.000,00		X
Regeling lerarenbeurs 2009-2017	DL/B/110284	6-5-2009	€ 20.298,00	€ 20.298,00		X
			<u>totaal € 2.020.298,00</u>	<u>€ 1.620.298,00</u>		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b)

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten verrekenen ultimo verslagjaar	te
Innovatieimpuls Onderwijs	DL/FCA/197112	24-3-2010	€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ -
			<u>totaal € 2.500,00</u>	<u>€ 2.500,00</u>	<u>€ 2.500,00</u>	<u>€ -</u>

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Saldo 1-1-2016	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2016	Saldo nog te besteden
			€ -	-	€ -	€ -	€ -	€ -
			<u>totaal € -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>

B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Contract website

Dit betreft een overeenkomst met Bouwmeester Groep voor de ontwikkeling van de websites en trainingen Basisonline. De overeenkomst is aangegaan in 2015 voor een periode van 3 jaar, met de optie tot verlenging van telkens 1 jaar. De kosten bedragen circa € 9.000,-- per jaar.

Overeenkomst bedrijfshulpverlening en AED

Dit betreft een overeenkomst met HEFGRA voor de opleidingen bedrijfshulpverlening en AED. De overeenkomst is aangegaan op 1 juli 2016 voor een periode van 3 jaar, met de optie tot verlenging van telkens 1 jaar. De kosten bedragen circa € 13.500,-- per jaar.

Leaseverplichtingen

Dit betreft een huurovereenkomst voor kopieerkosten met Ricoh Nederland B.V. aangegaan op 1 januari 2017 en loopt tot 1 juli 2020. De contractkosten per jaar bedragen circa € 38.880,--.

Overeenkomst energie

Dit betreft een leverings- en netwerkovereenkomst met EON voor gas en met Leudal Energie voor elektriciteit. Deze overeenkomsten zijn aangegaan op 1 januari 2017 voor een periode van 1 jaar. De contractkosten zijn ongeveer € 40.000,-- (excl. btw) voor gas en € 25.000,-- (excl. btw) voor elektriciteit. Tevens is er per 1 januari 2016 een contract afgesloten met Leudal Energie betreffende de huur van zonnepanelen ad € 8.856,-- met een looptijd van 15 jaar.

Overeenkomsten ICT

Dit betreft een overeenkomst met Rovict B.V. voor ICT licenties SCOL en ESIS AB. De overeenkomst is aangegaan op 21 november 2011 voor een periode van 2 jaar, met een optie tot verlenging van telkens 2 jaar. De kosten bedragen circa € 19.500,-- per jaar.

Er is ook een licentieovereenkomst met APS IT per 1 november 2014 met een looptijd van 3 jaar. De kosten bedragen € 18.836,--.

Contract administratiekantoor

Dit betreft een overeenkomst tot dienstverlening met stichting ONS onderwijsbureau te Heerlen. Het contract is aangegaan op 1 maart 2017. De kosten bedragen € 219.495,--. Tevens is er ook een contract met stichting ONS onderwijsbureau te Heerlen afgesloten m.b.t. casemanagement met een looptijd van 1 jaar voor een bedrag van € 48.000,--.

Contract Grontmij

Dit betreft een overeenkomst voor energiemangement. Het contract is aangegaan op 1 augustus 2014 en loopt tot 1 augustus 2019 voor een bedrag ad € 10.000,--.

Contract alarmmeldnet.

Dit betreft een abonnement op de meldkamer, aangegaan op 1 januari 2015. De kosten bedragen € 2.550,--.

B7 Overzicht verbonden partijen

Er is geen sprake van verbonden partijen.

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2016

Baten

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage Ministerie van OCW	9.505.809	9.453.375	9.556.788
Rijksbijdragen MI	2.059.939	2.058.457	2.095.869
Rijksbijdragen P&A-beleid	1.550.867	1.537.195	1.452.315
Overige subsidies Ministerie van OCW	549.389	295.112	448.638
Doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	723.482	672.467	757.444
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	14.389.486	14.016.606	14.311.054
3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen	91.383	41.000	60.037
Overheidsbijdragen	55.818	18.000	54.267
Totaal overige overheidsbijdragen	147.201	59.000	114.304
3.5 Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	131.009	90.650	132.585
Detachering personeel	45.697	12.250	38.965
Baten niet- subsidiabel	129.635	40.100	115.375
Vrijval personele voorziening	53.500	-	-
Overige	60.350	26.960	89.174
Totaal overige baten	420.191	169.960	376.099

Lasten

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	12.145.675	12.161.450	12.217.679
Dotatie jubilea/duurzame inzetbaarheid/langdurig zieken	75.000	15.000	70.000
Arbobeleid	51.660	60.000	55.133
Cursuskosten	116.364	170.200	131.538
Reis- en verblijfkosten	100.943	55.200	98.558
Inhuur externen/uitzendkrachten	72.618	57.431	104.209
Overige	152.662	90.102	118.231
	<u>12.714.922</u>	<u>12.609.383</u>	<u>12.795.348</u>
Uitkeringen (-/-)	-670.112	-650.000	-705.770
Totaal personele lasten	<u>12.044.810</u>	<u>11.959.383</u>	<u>12.089.578</u>

Specificatie Lonen en salarissen

Salariskosten	7.843.238	7.646.125	7.591.306
Dag van de leraar	12.047	44.000	118.761
Eindejaarsuitkering	503.527	565.000	564.524
Vakantieuitkering	635.527	685.000	684.081
Sociale lasten	2.080.132	2.090.231	2.114.682
Pensioenlasten	1.071.204	1.131.094	1.144.325
	<u>12.145.675</u>	<u>12.161.450</u>	<u>12.217.679</u>

Aantal fte's

CVB	1,000	1,000
Directie	7,270	6,690
Teamleiders	14,210	13,950
OP	142,220	147,450
OOP	23,440	23,540
Bovenschools	1,050	0,860
	<u>189,190</u>	<u>193,490</u>

4.2 Afschrijvingslasten

Inventaris en apparatuur	137.743	156.689	144.724
Totaal afschrijvingen	<u>137.743</u>	<u>156.689</u>	<u>144.724</u>

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
4.3 Huisvestingslasten			
Huur	455	-	30
Klein onderhoud en exploitatie	100.931	87.000	90.204
Energie en water	239.850	250.700	244.475
Schoonmaakkosten	47.072	44.050	45.688
Heffingen	29.858	30.500	32.109
Onderhoudsvoorziening dotatie / vrijval (-/-)	354.060	354.062	428.694
Tuinonderhoud	5.748	8.200	5.311
Overige huisvestingslasten	19.319	15.000	34.988
Totaal huisvestingslasten	797.293	789.512	881.499

4.4 Overige lasten

Administratie en beheer	332.849	346.640	332.997
Accountantskosten	18.223	15.000	23.567
Telefoon- en portokosten e.d.	18.434	17.785	20.388
Kosten bovenschools/bestuur	43.391	35.000	32.039
Bestedingen overblijfgelingen	49.765	18.000	47.582
Culturele activiteiten	39.245	47.605	26.676
Contributies	25.625	27.000	24.067
Medezeggenschapsraad	5.078	9.200	7.072
Verzekeringen	5.654	7.330	6.042
Buitenschoolse activiteiten	66.123	29.700	62.795
Uitgaven overige projecten	20.537	29.000	135.895
Schoolzwemmen	2.936	3.500	4.396
Overige instellingslasten	128.702	57.498	63.277
Totaal overige instellingslasten	756.562	643.258	786.793

Accountantsshonoraria

Controle van de jaarrekening boekjaar	18.223		17.866
Controle van de jaarrekening voorgaand boekjaar	-		5.701
	18.223		23.567

4.4 Leermiddelen

OLP	336.880	469.460	392.829
ICT	221.803	190.270	226.723
Totaal leermiddelen	558.683	659.730	619.552

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
5. Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	13.643	25.000	-
Ongerealiseerde koerswinst	4.981	-	-
Opbrengst beleggingen	63.156	75.000	110.386
	<u>81.780</u>	<u>100.000</u>	<u>110.386</u>
Financiële lasten			
Rentelasten/kosten rekening courant	1.402		754
Kosten beleggingen	11.733	15.000	12.970
Ongerealiseerd koersverlies	-		32.896
Gerealiseerd koersverlies	810		14.828
	<u>13.945</u>	<u>15.000</u>	<u>61.448</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>67.835</u></u>	<u><u>85.000</u></u>	<u><u>48.938</u></u>

[illegible]

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen relevante gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Toezicht van
Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier
Postbus 3043
6093 ZG HEYTHUYSEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier te HEYTHUYSEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2016;
- (2) de staat van baten en lasten over 2016; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op gronde hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 16 juni 2017
Govers Onderwijs Accountants

Was getekend
M.M.P.G van Os MSc RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C2 (Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2016 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur al in deze jaarrekening verwerkt.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het resultaat ad. € 729.622 toegevoegd aan de algemene reserve.

Dit is reeds in de jaarrekening verwerkt.

	€
Algemene reserve	28.826
Reserve P&A beleid	493.575
Reserve OLP	50.895
Reserve ICT	140.685
Bestemmingsreserve (niet- subsidiabel)	15.641
	<u>729.622</u>

D1 Gegevens rechtspersoon per 31-12-2016

*	Bestuursnummer	23961
*	Naam en adres van de instelling	Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier In de Neerakker 2, 6093 JE Heythuysen Postbus 3043, 6093 ZG Heythuysen
*	Telefoonnummer	0475-550449
*	Faxnummer	0475-430734
*	E-mailadres	admin@spolt.nl
*	Internetsite	
*	Contactpersoon jaarverslag	Stichting ONS Onderwijsbureau, dhr E.V. Cools
*	Telefoonnummer contactpersoon	045-8504760
*	E-mailadres contactpersoon	e.cools@onsonderwijsbureau.nl
*	Brin-nummer + NAW gegevens school	

00TN	SBO de Trump	Panheelderweg 29	6097 AH	Heel
03HL	Basisschool De Zjwiek	Pastoor Hanraetsstraat 9	6088 EH	Roggel
03JQ	Basisschool Harlekijn	Dorpstraat 51	6095 AG	Baexem
03QK	Basisschool St. Liduina	Pr. Bernhardstraat 5	6037 RW	Kelpen-Oler
03RP	Antoniusschool	Berikstraat 13	6082 AM	Buggenum
03XN	Basisschool De Kwir	Kloosterpad 14	6086 AK	Neer
03XT	Basisschool De Wegwijzer	Marculphusstraat 2	6013 RJ	Hunsel
04FE	Basisschool De Verrekijker	Scheijvenstraat 12	6011 RL	Ell
05CC	Basisschool St. Lambertus	Op den Heuvel 25	6015 BK	Neeritter
07CF	Basisschool De Schakel	Begoniastraat 11	6014 BH	Ittervoort
07EG	Basisschool De Leerlingst	Ringoven 5	6081 GR	Haelen
08JJ	Basisschool De Heihorst	Pater van Donstraat 2A	6089 NP	Heibloem
08OS	Basisschool De Mussenberg	Voogdenstraat 2	6085 CH	Horn
14ZP	Basisschool De Klink	Schoolstraat 1	6096 AS	Grathem
17KB	Basisschool De Neerakker	In de Neerakker 2	6093 JE	Heythuysen